

RETULO UBU

Alfred Jarry

AJ

Imajo sur la kovrilo: Vera portreto di patro Ubu da Alfred Jarry.

Ica tradukuro de *Ubu roi* da Alfred Jarry, 1888,
Creative Commons Licensed 2020 by Brian E. Drake

This translation is licensed under the Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 Unported License International. To view a copy of this license, visit creativecommons.org or send a letter to Creative Commons, 444 Castro Street, Suite 900, Mountain View, California, 94041, USA.

THE OXFORD RATIONALIST
56 Albany Street
Oxford, NY 13830 USA
(607) 843-2636
brian.eric.drake@gmail.com

REJULO UBU

Dramato en kin akti
en prozo

Alfred Jarry

Tradukita da Brian E. Drake

Alfred Jarry

REJULO UBU

(Ubu Roi)

o

La Poloni

da

Alfred Jarry

Dramato en kin akti en prozo

Tote restaurita
quale ol esis pleita
da la marioneti dil
Théâtre des Phynances,
1888

Tradukita da Brian E. Drake

Ica Libro
dedikesas
a
MARCEL SCHWOB

Loce la patro Ubu
suhuois sua pir-hapo
pro quo de pose
lu nomizeois en la Angla
Shakespeare,
e sub ta nomo
ni havas multa
bela tragedii skriptita
per sua propria manuo.

KONTENAJO

Noti biografiala.....	8
Preliminara diskurso.....	11
UNESMA AKTO.....	17
DUESMA AKTO.....	28
TRIESMA AKTO.....	38
QUARESMA AKTO.....	52
KINESMA AKTO.....	67
POSFACO.....	79

Noti biografiala

Alfred Henri Jarry

- 1873 Naskas 8 septembro (festo dil nasko dil santa virgino) en Laval (Mayenne), duesma filio di Anselme Jarry, komercisto, e spozino Caroline, naskita Quernest.
- 1878-9 Frequentas la Laval *petit lycée*.
- 1879 Caroline Jarry separas su de la spozulo, iras kun Alfred e la seniora filio Charlotte por lojar kun sua patro en Saint-Brieuc (Côtes du Nord). Alfred frequentas la *lycée* di Saint-Brieuc. 1885-8, skribas sua unesma poemi e prozo, satire mokas sua docisti ed altra studenti.
- 1888-91 Frequentas la *lycée* di Rennes. Amikesas ad Henri Morin e kontributas a *Les Polonais*, skribita da Henri e lua seniora fratulo Charles. *Les Polonais* satire mokas la fizikodocisto, M. Hébert. Ta primitiva versiono di *Ubu Roi* pleesas da la marioneti dil “Théâtre des Phynances” che Morin, pose che Jarry. Jarry skriptas (probable kun Henri Morin) *Onésime ou les tribulations des Priou*, qua

- esas l'originala versiono di *Ubu cocu*, anke pleita da la Théâtre des Phynances.
- 1891-3 Oktobro 1891: Translojas a Paris por kurso pri *rhétorique supérieure* che Lycée Henri IV. Dume lu pleas frua versioni di *Ubu Roi* ed *Ubu cocu*, l'unesma uzo dil nomo Ubu. Aprilo 1893: L'unesma publikigo di texto da Jarry, en la monatala jurnalono *L'Echo de Paris*.
- 1894 Jarry publisesas sua unesma libro, *Les Minutes de sable mémorial*. Amikeskas a l'editero Alfred Vallette ed a lua spozino, la romanisto Rachilde; kun Remy de Gourmont fondas e publikigas l'art-jurnalono *L'Ymagier*.
- 1895 Junio: Komencas de juro militala. Oktobro: Duesma libro, *César-Antéchrist*, publisita. Novembro: Liberigita del armeo pro kauzi medikal.
- 1896 Publikigas du numeri di luxozala art-jurnalono, *Perhinderion*. Divenas administrato-helpisto di Lugné-Poe, direktisto dil Théâtre de l'Œuvre; samtempe la finala versiono di *Ubu Roi* publisesas. 10 decembro: Unesma di du plei di *Ubu Roi*, direktita da Lugné-Poe, muziko da Claude Terrasse, maskilo e cenigo da Pierre Bonnard, Sérusier, Toulouse-Lautrec, Vuillard, e Jarry ipsa.
- 1897 L'esayo "Questions de Théâtre" e lua unesma romano, *Les Jours et les nuits*, publisesas.
- 1898 *Ubu Roi* pleesas che la Théâtre des Pantins da la marioneti di Pierre Bonnard. *L'Amour*

- en visites publisesas. Kompletigas la “roman néo-scientifique” Les Gestes et opinions du docteur Faustroll, Pataphysicien, qua restis nepublisita dum lua vivo.*
- 1899 Kompletigas la triesma teatraĵo pri Ubu, *Ubu enchainé*. Fondas satirala kroniko, l'*Almanach illustrée du Père Ubu*, ilustrita da Bonnard. Publisas *L'Amour absolu*.
- 1900 Publisas *Ubu enchainé*.
- 1901 Duesma numero dil *Almanach illustrée du Père Ubu* publisesas. Publisas lua duesma romano, *Messaline*. Novembro: Unesma pleo di *Ubu sur la butte* (versiono en du akti kun kansonj, por marioneti, di *Ubu Roi*) da la Théâtre Guignol des Gueles de Bois.
- 1902 Publisas triesma romano, *Le Surmâle*.
- 1906 Publisas *Ubu sur la butte* e *Par la taille*, “un acte comique et morale en prose et vers” por marioneti. Febligita da kontinua malnutrado e tro multa vino, absintoliquoro ed etero, lu livas Paris ed iras adche Charlotte, lua fratino. Komunias l'ultima sakramento, ma risaneskas.
- 1907 Publisas tri-akta “operette bouffe”, *Le Moutardier du Pape*. Mortas, Hôpital de la Charité, Paris, 1 november (dio di omna santi). Enterigita en la tombeyo di Bagneux.

Preliminara diskurso

ante l'unesma pleo du *Rejulo Ubu*,
10 decembro 1896

Gesiori,

Devas esar tote nenecesa (anke kelke absurda, ke autoro parolez pri sua propra dramato) venar adsur la ceneyo kun kelka vorti ante la prizento di *Rejulo Ubu* pos ke tante multa plu eminenta homi benigne parolis pri olu: inter qui me partikulare deziras dankar la siori Silvestre, Mendès, Scholl, Lorrain e Bauer — fakte, mea unik exkuzo por parolar nun a vi esas, ke me timas ke lia jenerozeso trovis la stomako di Ubu plu grande burizita per simboli satirala kam ni advere pozis en ol por ica vesperal amuzo.

La Swedenborgiana doktoro Mises tre juste komparis verki rudimenta a la maxim perfekta facaji, e formi embrional a la maxim evolucionigita kreuri, e remarkas, ke ta kategorii mankas irga elemento di hazardo, saliajo o traiti specala, qua donas a li formo preske tote sferatra quale l'ovulo o sioro Ubu; e, same, ke ca kategorii posedas tante multa traiti personal ke li anke asumus formo sferatra, pro efiko dil aksiomo ke la

maxim glata kozo esas to quo prizentas la maxim granda nombro di faceti. Pro to vi darfas vidar en sioro Ubu tam multa implikaji kam vi deziras, o, se vi preferas, nur simpla marioneto, karikaturo da skolano di un de lua docisti qui reprezentas a lu omno groteska en la mondo.

Esas ta vidpunto quan la Théâtre de l'Œuvre donos a vi cavespere. Kelka aktori konsentis perdar sua propra personi dum du sequanta vesperi per plear kun maskili sur la vizaji, por ke li povas reflektar la mento ed anmo dil hom-granda marioneti quin vi balde vidos. Pro ke la dramato esas hastoze prizentata e per sorto de amikal improvizo, Ubu ne havis sat multa tempo por obtenar sua propra reala maskilo, qua omnakaze esabus tre jenanta, e sua konfedurani, anke, weros nur proxima travestii. Esis tre importanta ke, por ke l'aktori esez tam simila a marioneti kam posibla, ni havez la muziko di ferieyo instrumentizita por latuna instrumenti e tamtami e megafoni — quin ni tote ne havis sat multa tempo kunvenigar. Ma ni ne esez tro severa a la Théâtre de l'Œuvre: nia chefa intenco esas vivigar Ubu per la habila genio di sioro Gémier, e cavespere e morge esas la nura vesperi kande sioro Ginisty — e la nuna teatrajo da Villiers de l'Isle-Adam — esas libera prestar lu. Ni mustas esar kontenta pri tri komplet akti, sequata da du akti havanta plura omisaji. Me omisis to omna quon l'aktori deziris (mem sakrifikis plura parti necesa por komprenar la dramato), e por li me retenis ceni quin me tre felice omisabus. Nam, irge quante ni deziris esar marioneti, ni apene pendis singla persono de kordeto, qua forsan ne esabus absurd ideo ma certe esabus kelke negracioza por ni, ed omnakaze ni ne esis tote certa pri quanta homi esos disponebla por nia

turboza ceni, kontre ke, kun reala marioneti, plura pulii e kordeti direktas tota armeo. Do por plenigar nia ceneyo vi vidos la chefa personi, quale Ubu e l'Imperiestro, parolar l'unu a l'altru dum kabrar sur lia kartona kavali (qui, incidente, ni vigilis tra la nokto por piktar). Adminime l'unesma tri akti e la finala ceni esos pleita entote, exakte quale skriptita.

E ni anke havas ideala ceneyo, nam, quale dramato povas esar plasizita en Eterneso per, on dicas, lasar homi pafar revolveri en la yaro 1000 o cirkume, tale vi vidos pordi qui apertesas a nivoza planaji sub blua cielo, kameno-chapi sur qua esas horloji qui ocilante apertesas por divenar pordi, e palmieri prosperanta ye lito-pedi por ke elefanteti qui sidas sur libro-tabuli povas pasturar li.

Pri la ne-existanta orkestro, ni mustas konjurar per l'imagino olua sono e furio, e dume ni kontentigez ni per kelka tamburi e piani qui exekutas la motivi di Ubu dop la ceneyo.

E la dramato, qua nun preske komencas, eventas en Polonia, to esas, Nulaloke.

PERSONI

PATRO UBU	MATRO UBU
Kapitano Bexkremento	Mikhel Federovich
Rejulo Venceslas	Nobeli
Rejino Rosemunda	Judiciisti
Boleslas }	Konsilanti
Ladislav }	Financisti
Bugrelas }	Lakei Financala
Generalo Lascy	Rurani
Stanislas Leczinski	La tota Rusa armeo
Jan Sobieski	La tota Polona armeo
Nicolas Rensky	La Gardisti di matro Ubu
Imperiestro Alexis	Kapitano
Giron }	Urso
Facyo }	La kavalo Financala
Reverso }	La sencerebriganta mashino
Konspiranti e Soldati	La nav-trupo
Homi	La navestro
	Karcergardisto, Kuriero

La dramato esis unesme prizentita da Lugué-Poe e la Théâtre de l'Œuvre en la Salle du Nouveau Théâtre, 10 decembro 1896. Lugué-Poe direktis ol, la cenigo esis da Paul Sérusier, maskili da Alfred Jarry e muziko da Claude Terrasse.

La distributo dil roli inkluzis Firmin Gémier kom patro Ubu e Louise France kom matro Ubu.

KOMPOZURO DIL ORKESTRO*

Hoboyi
Shalmi
Sango-socisi
Granda kontrabaso
Flajoleti   Fluti transversa
Fluto
Basoneto   Basonego
Triopla basono   Nigra korneteti
Blanka korneti akutsona
Korni   Renesancala tromboni   Tromboni
Verda chas-korni   Langetinstrumenti
Kornamuzo
Bombardoni   Timbali
Tamburo   Bas-tamburo
Granda orgeni

---

* De autografa faksimil-edituro di *Ubu Roi*, texto da Alfred Jarry e muziko da Claude Terrasse (Mercure de France, 1897).

UNESMA AKTO

CENO UN

PATRO UBU, MATRO UBU

PATRO UBU. Fekro.

MATRO UBU. Ho! Yen belajo, patro Ubu, vu es tre granda porko.

PATRO UBU. Me aplastos vua kapo, matro Ubu!

MATRO UBU. Ne es me, patro Ubu, es altru qua devas esar asasinita.

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, me ne komprenas.

MATRO UBU. Quo, patro Ubu, ka vu es kontenta pri vua destino?

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, siorino, certe yes, me es kontenta. Pro quo ne? Kapitano di dragoni, konfidental oficiro dil rejulo Venceslas, ordenizita per l'Ordeno dil Reda Aglo di Polonia ed ex-rejulo di Aragon, quon plusa vu volus?

MATRO UBU. Quo! Pos esir rejulo di Aragon vu es kontenta direktar kinadek rustikachi armizita per kaulo-tranchili en paradi, kande vu povus tam bone remplasigar la krono di Aragon sur vua botelo per la krono di Polonia?

PATRO UBU. Ha! Matro Ubu, me komprenas tote nulo de to quon tu dicas.

MATRO UBU. Tu es tante stupida!

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, rejulo Venceslas ankore vivas, ka ne? E mem se lu ya mortus, ka lu ne havas legioni de filii?

MATRO UBU. Quo preventas tu de masakrar la tota familio e pozar tu en lia situeso?

PATRO UBU. Ha! Matro Ubu, vu es neyusta kontre me e vu quik trovos vu en la marmito.

MATRO UBU. Ha! Stupida mizerozulo, se me esus en la marmito, qua rapecus tua pantalon-sedo?

PATRO UBU. Bonege! Ka do? Ka me ne havas kulo quale altri?

MATRO UBU. Se me esus tu, me instalus ta kulo sur trono. Tu povus senlimite augmentar tua richeso, sempre manjar socisi, e rular tra la stradi en veturo.

PATRO UBU. Se me esus rejulo, me igus on konstruktar granda chapelo quale to quon me havis en Aragon e quon ta porkatra Hispani impertinente furtis.

MATRO UBU. Tu povus anke prokurar parapluvo e granda mantelo qua extensas su til tua taloni.

PATRO UBU. Ha! Me cedas me a tento. Bugo-fekro, fekro-bugo, se me ulfoye renkontrus lu en obskura foresto, lu pasus mala quarimo di horo.

MATRO UBU. Ha, bonege, patro Ubu, tu nun divenas reala viro.

PATRO UBU. Ho, no! Me, kapitano di dragoni, masakrar la rejulo di Polonia! Plu bone me mortez.

MATRO UBU. (*aparte*) Ho, fekro! (*Laute*) Nu, tu preferas restar tam povra kam rato, patro Ubu.

PATRO UBU. Per la diablo, per mea verda kandelo, me preferas esar tam povra kam magra e brava rato vice esar tam richa kam maligna e grasoza kato.

MATRO UBU. Ka la chapelo? Ka la parapluvo? Ka la granda mantelo?

PATRO UBU. Do quo, matro Ubu? (*Il ekiras e bruisoze klozas la pordo.*)

MATRO UBU. (*sola*) Flatuo, fekro, lu es harda ye la komenco, ma flatuo, fekro, me kredas omnakaze sapir lu. Forsan me esos rejino di Polonia ante un semano.

CENO DU

(*La ceno reprezentas chambro en la domo di patro Ubu ube esas tablo splendide garnisita.*)

PATRO UBU, MATRO UBU

MATRO UBU. Ha! Nia invititi es tre tarda.

PATRO UBU. Yes, per mea verda kandelo. Me mortas pro hungro, matro Ubu, tu es tre leda hodie. Ka pro ke ni havos gastis?

MATRO UBU. (*levas la shultri*) Fekro.

PATRO UBU. (*sizas rostita hano*) Omnakaze, me hungras. Me mordos ca ucelo. Ol es hano, me supozas. Ne mala.

MATRO UBU. Quon tu facas, mizerozulo? Quon nia invititi manjos?

PATRO UBU. Restas sat multa por li. Me ne tushos pluso. Matro Ubu, irez al fenestro por vidar, ka nia gastis venas.

MATRO UBU. (*iras*) Me vidas nulo. (*Dume PATRO UBU sizas bovyun-loncho.*)

MATRO UBU. Ha! Yen kapitano Bexkremento e lua partisans arivanta. Quon tu manjas, patro Ubu?

PATRO UBU. Nulo, poka bovyuno.

MATRO UBU. Ha! La bovyuno! La bovyuno! La bovyuno! Il manjas la bovyuno! Helpez!

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, me arachos tua okuli.

(La pordo apertesas.)

CENO TRI

PATRO UBU, MATRO UBU, KAPITANO BEXKREMENTO, *e lua partisani.*

MATRO UBU. Saluto, siori, ni nepaciente vartis vi. Sideskez.

KAPITANO BEXKREMENTO. Saluto, siorino. Ma ube esas patro Ubu?

PATRO UBU. Yen me! Yen me! Per deo, per mea verda kandelo, me es sat grasoza.

KAPITANO BEXKREMENTO. Bona jorno, patro Ubu. Sideskez, mea partisani.

(Li sideskas.)

PATRO UBU. Hu! Poka plusa manjaji, e me ruptos mea sidilo.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ha! Matro Ubu! Quon bona vu donas a ni hodie?

MATRO UBU. Yen, la menuo.

PATRO UBU. Ho! To interesas me.

MATRO UBU. Polona supo, kosti di bizono, bovyuno, hano, hundo-pasto, dindo-rumpo, *charlotte russe...*

PATRO UBU. Ha! Esas sat multa, me opinionas. Kad esas pluso?

MATRO UBU. (*duras parolar*) Glacio, salado, frukti, desero, gruelo, topinamburi, florkaulo en fekro.

PATRO UBU. Ha! Ka tu supozas ke me es imperiestro Oriental facir tala spenso?

MATRO UBU. Ne askoltez lu, lu es imbecilo.

PATRO UBU. Ha! Me akutigos mea denti an tua suri.

MATRO UBU. Vice lo, dineez, patro Ubu. Yen la Polona supo.

PATRO UBU. Bugo, ico es mala.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ol ne esas bona, fakte.

MATRO UBU. Amaso de bubegachi, quon vi volas?

PATRO UBU. (*frapas sua fronto*) Ho! Me havas ideo. Me quik rivenos. (*Lu ekiras.*)

MATRO UBU. Siori, ni gustez la bovyuno.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ol esas tre bona, me finas.

MATRO UBU. Nun la dindo-rumpo.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ecelanta, ecelanta! Vivez matro Ubu.

OMNI. Vivez matro Ubu!

PATRO UBU. (*ri-eniras*) E vi balde klamos 'vivez patro Ubu'. (*Lu portas latrin-brosilo en la manuo e jetas ol adsur la festino-tablo.*)

MATRO UBU. Mizerozulo, quon tu facas?

PATRO UBU. Poke gustez.

(*Pluri gustas e falas venenagita.*)

PATRO UBU. Matro Ubu, transdonez a me la bizonkotleti por ke me donez oli.

MATRO UBU. Yen li.

PATRO UBU. Al pordo, omnu! Kapitano Bexkremento,
me parolos kun vu.

L'ALTRI. Ha! Ni ne ja dineis.

PATRO UBU. Quo, vi ne ja dineis! Omnu irez al pordo.
Restez, Bexkremento.

(Nulu movas.)

PATRO UBU. Ka vi ne departas? Per mea verda kandelo,
me frapos vi per ta bizon-kosti. *(Lu jeteskas oli.)*

OMNI. Ho! Haye! Helpez! Defensez ni! Maleso! Me
esas mortinta!

PATRO UBU. Fekro, fekro, fekro. Ekirez! Me efikos.

OMNI. Ta qua povas, salvez vu! Mizeroza patro Ubu!
Trahizanto! Fripono!

PATRO UBU. Ha, li ekiris. Me respiras, ma me havis tre
mala dineo. Venez, Bexkremento.

(Li ekiras kun MATRO UBU.)

CENO QUAR

PATRO UBU, MATRO UBU, KAPITANO BEXKREMENTO

PATRO UBU. Nu, kapitano, ka vu bone dineis?

KAPITANO BEXKREMENTO. Tre bone, sioro, malgre la
fekro.

PATRO UBU. Ha! La fekro ne esis mala.

MATRO UBU. *Chacun à son goût.*

PATRO UBU. Kapitano Bexkremento, me decidis
nominar vu duko de Lituania.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ma me supozis, ke vu esas tre povra, patro Ubu.

PATRO UBU. Pos kelka dii, se vu volas, me regnos en Polonia.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ka vu mortigos Venceslas?

PATRO UBU. Lu ne es stupida, ca buganto, lu divinis.

KAPITANO BEXKREMENTO. Se esas pri mortigar Venceslas, me esas por vu. Me esas lua mortala enemiko e me responsos pri mea viri.

PATRO UBU. (*jetas su an lu por embracar lu*) Ho! Ho! Me multe amas vu, Bexkremento.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ha! Vu malodoras, patro Ubu. Ka vu nultempe balnas vu?

PATRO UBU. Rare.

MATRO UBU. Nultempe!

PATRO UBU. Me fulos tua pedi.

MATRO UBU. Granda fekro!

PATRO UBU. Nu, Bexkremento, me finas pri vu. Ma per mea verda kandelo, me juras per matro Ubu ke me nominos vu duko de Lituania.

MATRO UBU. Ma...

PATRO UBU. Tacez, mea dolc infanto.

(*Li ekiras.*)

CENO KIN

PATRO UBU, MATRO UBU, KURIERO

PATRO UBU. Sioro, quon vu volas? Forirez, vu tedas me.

LA KURIERO. Sioro, vu esas advokata da la rejulo.

(*Lu ekiras.*)

PATRO UBU. Ho! Fekro, blu fazeoli, per mea verda kandelu, me es deskovrita, me esos senkapigita! Ho ve! Ho ve!

MATRO UBU. Quante febla homo! E tempo presas.

PATRO UBU. Ho! Me havas ideo: me dicos, ke esis matro Ubu e Bexkremento.

MATRO UBU. Ho! Grasoza Ubu, se tu facus lo...

PATRO UBU. Ha! Me quik iras.

(*Lu departas.*)

MATRO UBU. (*kuras dop lu*) Ho! Patro Ubu, patro Ubu, me donos sociso a tu.

(*Lu ekiras.*)

PATRO UBU. (*dop la ceno*) Ho! Fekro! Tu ipsa es sociso.

CENO SIS

(*La palaco dil rejulo.*)

LA REJULO VENCESLAS, *cirkondata da sua* OFICIRI;
BEXKREMENTO; *la filii dil rejulo*, BOESLAS, LADISLAS,
BUGRELAS. Pose UBU.

PATRO UBU. (*Eniras*) Ho! Vu savas, ke ne es me, es matro Ubu e Bexkremento.

LA REJULO. Quo esas, patro Ubu?

KAPITANO BEXKREMENTO. Lu esas ebria.

LA REJULO. Quale me camatine.

PATRO UBU. Yes, me es ebria, pro ke me drinkis tro multa Franca vino.

LA REJULO. Patro Ubu, me volas rekompensar tua nombroza servi kom kapitano di dragoni, ed hodie me nominas tu komto de Sandomir.

PATRO UBU. O sioro Venceslas, me ne savas quale dankar vu.

LA REJULO. Ne dankez me, patro Ubu, e morges matine asistez la granda revuo.

PATRO UBU. Me facos lo, ma bonvole accepez ica mikra kazu.

(Lu prizentas kazu al Rejulo.)

LA REJULO. Ye mea evo, quon me facez per kazu? Me donos ol a Bugrelas.

YUNA BUGRELAS. Il esas stupida, ca patro Ubu.

PATRO UBU. E nun me forhastos. *(Lu falas turnante su.)*
Ho! Haje! Helpez! Per mea verda kandelo, me ruptis mea stomako e krevis mea kulo.

LA REJULO. *(staceskas)* Patro Ubu, ka tu domajis tu?

PATRO UBU. Yes ya, e me certe krevesos. Quon divenos matro Ubu?

LA REJULO. Ni provizos elua entrateno.

PATRO UBU. Vu esas plena de jenerozeso. *(Ekirante.)*
Yes, ma, rejulo Venceslas, tu ankore esos masakrita.

CENO SEP

(*La maison di Ubu.*)

GIRON, FACYO, REVERSO, PATRO UBU, MATRO UBU,
KONSPIRANTI e SOLDATI, KAPITANO BEXKREMENTO

PATRO UBU. Ha! Mea bon amiki, esas bona tempo komplotar nia konspiro. Singlu donez sua konsilo. Me komence donos la mea, se vi permisas.

KAPITANO BEXKREMENTO. Parolez, patro Ubu.

PATRO UBU. Do bone, mea amiki, me konsilas ke ni simple venenagez la rejulo per plenigar lua dejuno per arseno. Kande lu manjetos ol lu falos mortinta, e lore me esos rejulo.

OMNI. Fi, la grosiero!

PATRO UBU. Ha, quo, ka lo ne plezas a vi? Nu, Bexkremento konsilez.

KAPITANO BEXKREMENTO. Me, me konsilas, ke ni donez granda frapo per l'espado qua fendos lu de la kapo til la tayo.

OMNI. Yes! Tre nobla e brava.

PATRO UBU. E ka se lu pedfrapus vu? Me nun rimemoras ke por la revui lu weras fera shui qui es tre desagreabla. Se me esus racionoza, me kurus por denuncar vi pro tranir me aden ca mizeroz afero, e me opinionas, ke lu donacus multa pekunio a me.

MATRO UBU. Ho! La trahizanto, la poltrono, la fripono e reptero!

OMNI. Abasez patro Ubu!

PATRO UBU. Ha, siori, restez tranquila se vi ne volas ke me denuncez vi. Omnakaze, me konsentas expozar

me por vi. Bexkremento, me responsizas tu pri parfendar la rejulo.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ka ne esus plu bona ke ni omna jetez ni samtempe adsur lu kriante e klamante? Talmaniere ni havus posiblaĵo persuadar lua trupi.

PATRO UBU. Nu, bone. Me efencos fushar lua pedi, lu plendos, lore me dicos a lu: FEKRO, e ye ta signalo vi jetez vi adsur lu.

MATRO UBU. Yes, e kande lu esos mortinta, tu prenez lua ceptro e lua krono.

KAPITANO BEXKREMENTO. E me kuros kun mea viri por persekar la rejala familio.

PATRO UBU. Yes, e me speciale rekomendas ke tu kaptez la yuna Bugrelas.

(Li ekiras.)

PATRO UBU. *(Kuras dop li e rivenigas li)* Siori, ni obliivis nekareebla ceremonio, oportas jurar brave kombatar.

KAPITANO BEXKREMENTO. E quale facar lo? Asistas nula sacerdote.

PATRO UBU. Matro Ubu agos vice lu.

OMNI. Nu, facez lo.

PATRO UBU. Nu, ka vi juras advere mortigar la rejulo?

OMNI. Yes, ni juras lo. Vivez patro Ubu!

FINO DIL UNESMA AKTO.

DUESMA AKTO

CENO UN

La palaco dil rejulo.

VENCESLAS, LA REJINA ROSEMUNDA, BOESLAS, LADISLAS
& BUGRELAS

LA REJULO. Sioro Bugrelas, camatine vu esis tre impertinenta a sioro Ubu, kavaliro di mea ordeni e komto de Sandomir. Pro to me interdiktas ke vu aparez ye mea revuo.

LA REJINO. Tamen, Venceslas, vu devas havar vua tota familio por defensar vu.

LA REJULO. Siniorino, me nultempe retraktas to quon me dicis. Vu tedas me per tala sensencaji.

LA YUNA BUGRELAS. Me submisas me, sinioro mea patro.

LA REJINO. Nu, sinioro, ka vu rezolvas irar a ca revuo?

LA REJULO. Pro quo ne, siniorino?

LA REJINO. Ma, por l'ultima foyo, ka me ne vidis en sonjo ke vu esas frapata da lua armizita turbacho e jetata aden la Vistul-rivero, e ke aglo simila a ta qua esas piktita en la blazono di Polonia pozis la krono adsur lua kapo?

LA REJULO. Adsur qua?

LA REJINO. Adsur patro Ubu.

LA REJULO. Quala foleso. Sioro de Ubu esas tre bona jentilulo qua lasus su esar arachita da quar kavali por servar me.

LA REJINO & BUGRELAS. Quala eroro.

LA REJULO. Tacez, yuna simio. E vu, siniorino, por pruvar a vu quante poke me timas sioro Ubu, me iros al revuo quale me esas, sen armi e sen espado.

LA REJINO. Fatala neprudenteso, me ne rividos vu vivanta.

LA REJULO. Venez, Ladislas, venez, Boleslas.

(*Li ekiras. LA REJINO e BUGRELAS iras al fenestro.*)

LA REJINO & BUGRELAS. Deo e la granda santa Nikolas gardez vu.

LA REJINO. Bugrelas, venez aden la kapelo kun me por pregar por vua patro e por vua fratuli.

CENO DU

La revuo-agro.

L'arqueo Polona, LA REJULO, BOLESLAS, LADISLAS, PATRO UBU, KAPITANO BEXKREMENTO e lua partisanani, GIRON, FACYO, REVERSO.

LA REJULO. Nobla patro Ubu, venez apud me kun vua sequantaro por inspektar la trupi.

PATRO UBU. (*a sua partisanani*) Atencez, vi. (*Al Rejulo.*)
Ni venas, sioro, ni venas.

(*LA HOMI DI UBU cernas LA REJULO.*)

LA REJULO. Ha! Yen, la regimento dil kaval-guardo di Dantzik. Li esas tre splendida, per Deo.

PATRO UBU. Ka tale vu opinions? Segun me, li semblas mizerosa. Regardez ilca. (*Al Soldato.*) Kande tu lastafoye razis tu, desnobla bubacho?

LA REJULO. Ma la soldato tote decas. Quo eventas pri vu, patro Ubu?

PATRO UBU. Yen! (*Lu fulas la pedo dil Rejulo.*)

LA REJULO. Fripono!

PATRO UBU. FEKRO! Venez, mea kerli!

KAPITANO BEXKREMENTO. Hura! Avancez! (*OMNI frapas la Rejulo, PALOTENO explozas.*)

LA REJULO. Ho! Helpez! Santa Virgino, me mortas.

BOESLAS. (*a Ladislas*) Quo esas! Ektirez espadi.

PATRO UBU. Ha! Me havas la krono! Nun a l'altri.

KAPITANO BEXKREMENTO. Abasez la trahizanti! (*LA FILIULI DIL REJULO fugas, omni persequas li.*)

CENO TRI

LA REJINO & BUGRELAS

LA REJINO. Tandem me tranquileskas.

BUGRELAS. Vu havas nula kauzo timar.

(*Hororinda bruiso audesas de extere.*)

BUGRELAS. Ha! Quon me vidas? Mea du fratuli persequata da patro Ubu e lua partisani.

LA REJINO. Ho mea Deo! Santa Virgino, li perdas, li perdas tereno.

BUGRELAS. La tota armeo sequas patro Ubu. La Rejulo ne plus esas ibe. Hororo! Helpez!

LA REJINO. Yen, Boleslas esas mortinta! Il frapesis da kuglo.

BUGRELAS. Ha! (LADISLAS *turnas su.*) Defensez tu! Hura, Ladislas.

LA REJINO. Ho! Il esas cernata.

BUGRELAS. Esas ilua fino. Bexkremento fendas il en du peci quale sociso.

LA REJINO. Ha! Ho ve! Ta furiozi penetras aden la palaco, li acensas l'eskalero.

(*La bruiso plulauteskas.*)

LA REJINO & BUGRELAS. (*genupozas*) Mea Deo, defensez ni.

BUGRELAS. Ho! Ta patro Ubu! La fripono, la mizerozo, se me lun havus...

CENO QUAR

L'ANTEI, *la pordo esas frakasita*, PATRO UBU *e la freneziozi eniras.*

PATRO UBU. Ha! Bugrelas, quon tu volus pri me?

BUGRELAS. Vivanta Deo! Me defensos mea matro til morto! L'unesma qua facas un pazo esos mortinta.

PATRO UBU. Ho! Bexkremento, me pavoras! Lasez me ekirar.

SOLDATO. (*avancas*) Cedez tu, Bugrelas!

LA YUNA BUGRELAS. Nu, raskalo! Yen tua rekompenco! (*Il fendas lua kranio.*)

LA REJINO. Bon kurajo, Bugrelas, bon kurajo!

PLURI. (*avancas*) Bugrelas, ni promisas salvar tua vivo.
BUGRELAS. Banditi, vin-saki, subornita simii!

(*Lu ociligas sua espado e masakras li.*)

PATRO UBU. Ho! Ma me konkluze vinkos omnakaze!

BUGRELAS. Matro, salvez tu per la sekreta eskalero.

LA REJINO. Ka tu, mea filiulo, ka tu?

BUGRELAS. Me sequos tu.

PATRO UBU. Esforcez kaptar la rejino. Ha! El fugas. E
pri tu, mizerozulo!... (*Lu avancas vers Bugrelas.*)

BUGRELAS. Ha! Vivanta Deo! Yen mea venjo! (*Per
terorinda espado-frapo lu laceras la stomak-kuraso di
Ubu.*) Matro, me tun sequas! (*Il desaparas per la
sekreta eskalero.*)

CENO KIN

Kaverno en la monti.

LA YUNA BUGRELAS *eniras sequata da* ROSEMUNDA.

BUGRELAS. Hike ni esos sekura.

LA REJINO. Yes, me kredas lo! Bugrelas, sustenez me.
(*El falas adsur la nivo.*)

BUGRELAS. Ha! Quo eventas, mea matro?

LA REJINO. Me esas tre malada, kredez lo, Bugrelas. Me
vivos nur du plusa hori.

BUGRELAS. Quo! Ka la koldeso sizas tu?

LA REJINO. Quale tu volas ke me rezistez tanta frapi?
La rejulo masakrita, nia familio destruktita, e tu,
reprezentanto di la maxim nobla raso qua ultempe

portis espado, koaktita fugar aden la monti quale kontrabandisto.

BUGRELAS. E da qua, granda Deo! da qua? Grosiera patro Ubu, aventurero qua venis de qua savas ula loko, infama kanalio, shaminda vaganto! E kande me pensas, ke mea patro ordenizis lu e nominis lu komto, e ke sequantadie ca raskalo senshame levis sua manuo kontre il.

LA REJINO. Ho Bugrelas! Kande me rimemoras quante felica ni esis ante l'arivo di ta patro Ubu! Ma nun, ho ve! Omno esas chanjita!

BUGRELAS. Quon tu volas? Ni esperoze vartez e nultempe abandonez nia yuri.

LA REJINO. Me deziras lo por tu, mea kara infanto, ma por me, me nultempe vidos ta felica dio.

BUGRELAS. Ha! Quo eventas a tu? El paleskas, el falas, helpez! Ma me esas en dezerto! Ho mea Deo! Elua kordio ne plus pulsas. El esas mortinta! Kad esas posibla? Plusa viktimo di patro Ubu! *(Lu celas sua vizajo dop la manui e ploras.)* Ho mea Deo! Quante trista trovar me solitara, evanta dek-e-quar yari, havanta tante terorinda venjo facenda! *(Lu falas pregante kun la maxim violentoza desespero.)*

(Dume la ANMI di VENCESLAS, di BOLESLAS, di LADISLAS, di ROSEMUNDA entras la groto, lia ANCESTRI akompanas li e plenigas la groto. La maxim evoza de li proximeskas a BUGRELAS e dulce vekigas lu.)

BUGRELAS. Ha! Quon me vidas? Mea tota familio, mea ancestri... per qua prodajo?

L'OMBRO. Saveskez, Bugrelas, ke me dum mea vivo esis la sinioro Mathias de Königsberg, l'unesma

rejulo e la fondinto dil familio. Me konfidas nia venjo a tu. (*Il transdonas granda espado a lu.*) Ed ica espado quan me donas a tu havez nula repozo til ke ol frapabos morto al uzurpanto.

(*OMNI desapararas, e BUGRELAS restas sola en extazoza atitudo.*)

CENO SIS

La palaco dil Rejulo.

PATRO UBU, MATRO UBU, KAPITANO BEXKREMENTO

PATRO UBU. No, me ne volas! Ka vu volas ke me ruinez me por ca bufonyi?

KAPITANO BEXKREMENTO. Ma fakte, patro Ubu, ka vu ne komprenas, ke la popolo vartas donacaji por celebrar vua glorioza kronizo?

MATRO UBU. Se tu ne distributus karno ed oro, tu renversesus ante du hori.

PATRO UBU. Karno, yes! Oro, no! Buchez tri evoza kavali, to es sat bona por tala simii.

MATRO UBU. Simio tu ipsa! Quale me ligis me a tala bestio?

PATRO UBU. Konkluze, me volas richigar me, me ne disdonos un centimo.

MATRO UBU. Kande en nia manui es la tota trezoro di Polonia.

KAPITANO BEXKREMENTO. Yes, me savas, ke en la kapelo esas imensa trezoro, ni disdonez ol.

PATRO UBU. Mizerozulo, se tu facus lo!

KAPITANO BEXKREMENTO. Ma, patro Ubu, se tu ne disdonus pekunio, la popolo ne volus pagar l'imposti.

PATRO UBU. Kad advere?

MATRO UBU. Yes, yes!

PATRO UBU. Ho, takaze me konsentas ad omno. Kolektez tri milion or-peci, rostez kinacent bovi e mutoni, precipue pro ke me ipsa manjos!

(*Li ekiras.*)

CENO SEP

La korto dil palaco plena de Homi.

PATRO UBU *kronizita*, MATRO UBU, KAPITANO BEXKREMENTO, LAKEI *portanta nutrivi*.

HOMI. Yen la Rejulo! Vivez la Rejulo! Hura!

PATRO UBU. (*jetas or-peci*) Yen por vi. Ne amuzas me donar pekunio a vi, ma vi komprenuz, es matro Ubu qua volas lo. Adminime, promizez a me ke vi volunte pagos l'imposti.

OMNI. Yes, yes!

KAPITANO BEXKREMENTO. Videz, matro Ubu, li disputas por l'or-peci. Quala batalio.

MATRO UBU. Es vera, ke ol es horrorinda. Pua! Videz, un de li havas fendita kranio.

PATRO UBU. Quala bel spektaklo! Adportez plusa kesti de oro.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ni havez konkurso.

PATRO UBU. Yes, bon ideo. (*Al Homi.*) Mea amiki, vi vidas ca kesto de or-peci, ol kontenas triacent mil ora roz-nobli en pekunio dil rejlando, tote autentika. Ti qui volas kurar, pozez vi ye l'extremajo dil korto. Vi kureskez kande me agitos mea naztuko e ta qua unesme arivos adhike havos la kesto. Pri ti qui ne ganos, li partigos ca altra kesto kom konsolaco.

OMNI. Yes! Vivez patro Ubu! Quala bon rejulo! On vidis nulo tala dum la tempo di Venceslas.

PATRO UBU. (*a matro Ubu, joyoze*) Askoltez!

(OMNA HOMI *aranjas su cirkum la korto.*)

PATRO UBU. Un, du, tri! Ka pronta?

OMNI. Yes! Yes!

PATRO UBU. Kurez!

(*Li kuras kudpulsante l'una l'altra. Krii e tumulto.*)

KAPITANO BEXKREMENTO. Li venas! Li venas!

PATRO UBU. Ha! L'unesma perdas tereno.

MATRO UBU. No, lu nun rajuntas.

KAPITANO BEXKREMENTO. Ho! Lu perdas, lu perdas!

Fino! Esas l'altru!

(*Ta qua kurabis duesme arivas unesme.*)

OMNI. Vivez Mikhel Federovich! Vivez Mikhel Federovich!

MIKHEL FEDEROVICH. Sinioro, me advere ne savas quale dankar vu...

PATRO UBU. Ho! Mea kar amiko, ne importas. Portez ta kesto adche tu, Mikhel; e vi, partigez ca altra, singlu prenez un peco til ke nulo restos.

OMNI. Vivez Mikhel Federovich! Vivez patro Ubu!

PATRO UBU. E vi, mea amiki, venez dinear! Me hodie apertas la pordegi dil palaco a vi, bonvole honorizez mea tablo!

HOMI. Enirez! Enirez! Vivez patro Ubu! Lu esas la maxim nobla de suvereni!

(Li eniras la palaco. Ni audas la bruiso di festino qua duras til la sequanta dio. La kurteno falas.)

FINO DIL DUESMA AKTO.

TRIESMA AKTO

CENO UN

La palaco.

PATRO UBU, MATRO UBU

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, yen me, rejulo di ca lando. Me ja sufras pro dispepsio, e li balde adportos mea granda chapelo.

MATRO UBU. Ed ol es ek quo, patro Ubu? Quankam es bela esar rejal, oportas esar sparema.

PATRO UBU. Siniorino mea homino, ol es ek muton-pelo kun agrafu e kun laci ek hund-pelo.

MATRO UBU. Nu, tre bela, ma es plu bela esar rejal.

PATRO UBU. Yes, tu es justa, matro Ubu.

MATRO UBU. Ni grande debas a la duko de Lituania.

PATRO UBU. A qua?

MATRO UBU. Ha! La kapitano Bexkremento.

PATRO UBU. Bonvole, matro Ubu, ne parolez pri ta bufonyo. Nun ne plus bezonata, lu povas brosar sua stomako, lu ne havos sua dukio.

MATRO UBU. Tu grande eroras, patro Ubu, lu divenos tua enemiko.

PATRO UBU. Ho! Me kompatas lu, ta hometo, me anxios pro lu tam multe kam pro ta Bugrelas.

MATRO UBU. Ha! Ka tu supozas, ke tu esas quita de Bugrelas?

PATRO UBU. Espado fincal, evidente! Quon tu supozas ke lu povas facar kontre me, ta simieto evanta dek-e-quar yari?

MATRO UBU. Patro Ubu, atencez to quon me dicas. Kredez me, afecionigez Bugrelas per bonfaco.

PATRO UBU. Itere disdonar pekunio. Ha! No, konkluzive! Tu ja igis me prodigachar duadek-e-du milioni.

MATRO UBU. Facez to quon tu volas, patro Ubu, lu rostos tu.

PATRO UBU. Bone, tu esos kun me en la marmito.

MATRO UBU. Askoltez, unfoye askoltez, me es certa ke yuna Bugrelas sucesos, nam yusteso es kun lu.

PATRO UBU. Ha! Sordideso! Ka neyusteso ne es tam bona kam yusteso? Ha! Tu vundas me, matro Ubu, me pecetigos tu. (MATRO UBU *salvas su persequata da Ubu.*)

CENO DU

La granda salono dil palaco.

PATRO UBU, MATRO UBU, OFICIRI & SOLDATI, GIRON,
FACYO, REVERSO, NOBELI *katenizita*, FINANCISTI,
JUDICIISTI, KLERKI

PATRO UBU. Adportez la kesto por Nobeli e la hoko por Nobeli e la kultelo por Nobeli e la konto-libro por Nobeli! E pose, avancigez la Nobeli.

(On brutale pulsas la Nobeli adavane.)

MATRO UBU. Bonvole moderez tu, patro Ubu.

PATRO UBU. Me havas la honoro anonciar a vi ke, por plurichigar la rejio, me perisigos la Nobeli e prenos lia posedaji.

NOBELI. Hororo! Salvez ni, popolo e soldati!

PATRO UBU. Adduktez l'unesma Nobelo e transdonez la hoko por Nobeli a me. Ti qui es kondamnat a morto me sendos tra ca trapo, li falos aden la subteretaĵo di Porko-pincili e de ibe a la Pekunio-vulto ube li esos sencerebragita. (*A Nobelulo.*) Qua tu es, bufonyo?

LA NOBELULO. Komto de Vitepsk.

PATRO UBU. Quanta revenuo?

LA NOBELULO. Tri milionoj de rixdali.

PATRO UBU. Kondamnit! (*Lu prenas il per la hoko e pasigas il tra la trapo.*)

MATRO UBU. Quala grosiera ferocesoj!

PATRO UBU. Duesma Nobelo, qua tu es? (*LA NOBELO ne respondas.*) Ka tu respondos, bufonyo?

LA NOBELO. Grand-duko de Posen.

PATRO UBU. Ecelanta! Ecelanta! Me questionos nulo plusa. Aden la trapo. Triesma Nobelo, qua tu es? Tu havas krasoza kapo.

LA NOBELO. Duko de Kurlando, del urbi Riga, Revel e Mitau.

PATRO UBU. Tre bon! Tre bon! Ka tu havas nulo plusa?

LA NOBELO. Nulo.

PATRO UBU. Do, aden la trapo. Quaresma Nobelo, qua tu es?

LA NOBELO. Princo di Podoli.

PATRO UBU. Qua revenui?

LA NOBELO. Me esas bankrota.

PATRO UBU. Pro ta mala dicaĵo, irez tra la trapo.

Kinesma Nobelo, ĉu tu estas?

LA NOBELO. Margravo de Torn, palateno de Polok.

PATRO UBU. To ne estas tro grava. Ĉu iras al ĉi tiu?

LA NOBELO. To sufiĉas al mi.

PATRO UBU. Nu! Plu bona kam nulo. Tra la trapo. Pro ĉu tu enojas, matro Ubu?

MATRO UBU. Tu estas tro feroĉa, patro Ubu.

PATRO UBU. Ha! Mi plurŝanĝas mi. Nun mi iras al la lektaro MEA listo de MEA posedantoj. Klerko, lektaru MEA listo de MEA posedantoj.

LA KLERKO. Komtaro de Sandomir.

PATRO UBU. Komencu per la principoj, stultiĝa buganto!

LA KLERKO. Principo de Podoli, grand-dukiaro de Posen, dukio de Kurlando, komtaro de Sandomir, komtaro de Vitepsk, palateno de Polok, margravio de Torn.

PATRO UBU. Durez.

LA KLERKO. To estas omnia.

PATRO UBU. Ĉu, omnia! Ho nu, avanciĝu omnia Nobeli, kaj pro ke mi ne haltos plurŝanĝi mi, mi mortigos omnia Nobeli kaj havos omnia lia posedantoj. Do, prenu la Nobeli tra la trapo. (LA NOBELI *pulsesas tra la trapo.*) Aĝu plu rapide, mi nun kelke legifos.

PLURI. To estas vidinda.

PATRO UBU. Mi reformos la judician, post tio ni procedos al financo.

PLURA JUDICIISTO. Ni opozas omnia ŝanĝoj.

PATRO UBU. Fekro. De nun la judician ne plu estas pagita.

JUDICIISTO. Ĉu ni vivos? Ni estas povra.

PATRO UBU. Vi devas havi la amendojn ĉu vi enuncos kaj la posedantoj de ti ĉu vi kondamnos al morto.

UNESMA JUDICIISTO. Hororo!

DUESMA JUDICIISTO. Infamo!
TRIESMA JUDICIISTO. Skandalo!
QUARESMA JUDICIISTO. Shamo!
OMNI. Ni refuzas judiciar sub tala kondicioni.
PATRO UBU. Sendez la judiciisti tra la trapo!

(Li vane luktas.)

MATRO UBU. Ha! Quon tu facas, patro Ubu? Qui nun
judicios?
PATRO UBU. Tacez! Me. Tu vidos quante bone omno
esos.
MATRO UBU. Yes, omno esos bela.
PATRO UBU. He, tacez, bufonyino. Nun, siori, ni
procedez a financo.
FINANCISTI. Nula chanjo bezonesas.
PATRO UBU. Quo, me volas chanjar omno, yes ya.
Komencale, me volas prenar la duimo dil imposti.
FINANCISTI. Quala senshameso.
PATRO UBU. Siori, ni establisiez una imposto di dek po
cent pri omna proprietaji, duesma pri komerco e pri
industrio, e triesma pri mariaji e quaresma pri la
mortinti, singla di dek-e-kin franki.
UNESMA FINANCISTO. Ma lo esas stupida, patro Ubu.
DUESMA FINANCISTO. Esas absurda.
TRIESMA FINANCISTO. Senraciona.
PATRO UBU. Vi mokas me! Financisti, tra la trapo!

(On enpulsas la Financisti.)

MATRO UBU. Ma, patro Ubu, quala rejulo tu es, tu
masakras omni.
PATRO UBU. Ha fekro!

MATRO UBU. Ne plus judicio, ne plus financo.

PATRO UBU. Ne timez, mea dolc infanto, me ipsa iros
de vilajo a vilajo por kolektar l'imposti.

CENO TRI

Domo di rurani en la vicineyo di Varsovia.

PLURA RURANI *asemblita.*

RURANO. (*eniras*) Audez la granda novaji. La rejulo esas mortinta, anke la duki, e la yuna Bugrelas salvis su kun sua matro en la monti. Pluse, patro Ubu sizis la trono.

ALTRU. Me savas altra novaji. Me venas de Krakovia, ube me vidis li forportar la kadavri di plu kam triacent nobeli e kinacent judiciisti ocidita, e semblas ke li duopligos l'imposti e ke patro Ubu ipsa venos por kolektar li.

OMNI. Granda Deo! Quon ni divenos? Patro Ubu esas terorinda simio e lua familio, on dicas, esas abomininda.

UNESMA RURANO. Ma askoltez: Kad ulu frapas la pordo?

VOCO. (*de extere*) Kornspiralo! Apertez, per mea fekro, per la santa Ioannes, santa Petro e santa Nikolas! Apertez, espado fincal, me venas por serchar l'imposti! (*La pordo esas enruptita, UBU penetras sequata da legiono de CENTIM-SERCHANTI.*)

CENO QUAR

PATRO UBU. Qua de vi es la maxim evoza? (RURANO *avancas*.) Quale tu nomesas?

LA RURANO. Stanislas Leczinski.

PATRO UBU. Bone, kornspiralo, bone askoltez me, se tu ne askoltos, ta siori fortranchos tua oryeli. Quo, ka tu ne askoltas?

STANISLAS. Ma la Sinioro ne ja dicis irgo.

PATRO UBU. Quo, me parolis dum un horo. Ka tu supozas, ke me venis adhike por predikar en la dezerto?

STANISLAS. Ca pensajo esez tre distanta de me.

PATRO UBU. Do me venas por dicar a tu, imperar tu, e konocigar da tu ke tu mustas sentemporise prizentar e montrar tua kontanto, ecepte ke tu deziras esar masakrita. Do, siori-hundachi financial, vehigez adhike la veturo financial.

(Li enportas la veturo.)

STANISLAS. Sinioro, ni enregistrigesas sur la registro nur po cent-e-kinadek-e-du rixdali quin ni ja pagis sis semani ante la venonta festo di santa Mikhael.

PATRO UBU. Tote posible, ma me chanjis la guvernerio e me anuncis en la jurnalno ke on dufoye pagez omna imposti, e trifoye pagez omna imposti plu tarde inventota. Per ca sistemo me rapide ganos richeso, pose me ocidos omni e foriros.

RURANI. Sinioro Ubu, me pregas, kompatez ni. Ni esas povra civitani.

PATRO UBU. Ne importas. Pagez.

RURANI. Ni ne povas, ni ja pagis.

PATRO UBU. Pagez! Ho, me enposhigos vi per tormento e senkapigo ye la kolo e ye la kapo! Kornspiralo, me es la rejulo, ka ne?

OMNI. Ha, es tale! Armizez vi! Vivez Bugrelas, per la gracio di Deo rejulo di Polonia e di Lituania!

PATRO UBU. Avancez, siori Financal, facez via devo.

(Lukto, la domo esas destruktita e nur olda STANISLAS fugas trans la planajo. UBU restas por kolektar la pekunio.)

CENO KIN

Kazemato dil fuorto di Torn.

BEXKREMENTO *katemizita*, PATRO UBU

PATRO UBU. Ha. Civitano, tale esas, tu volis ke me pagez to quon me debas, pose tu revoltis pro ke me ne volis pagar, tu konspiris e yen, tu kaptesas. Kornofinanco, ol esis tante bone facita ke tu ipsa devas konfesar ke ol esis segun tua gusto.

BEXKREMENTO. Gardez vu, patro Ubu. Dum la kin dii de pos ke vu divenis rejulo, vu facis plu multa ocidi kam esas necesa por damnar omna santi en Paradizo. La sango dil rejulo e dil nobeli krias por venjo e lia karii audesos.

PATRO UBU. Ha! Mea bel amiko, vu ya havas longa pendanta lango. Me ne dubitas ke, se vu eskapus, komplikuri rezultus, ma me ne supozas ke la kazemati di Torn ultempe liberigis un de la honesta kerli quin li inkluzis. Do me deziras a vu bona nokto,

ed invitas ke vu dormez sur vua du oryeli, ma me avertas vu, ke la rati hike dansas sat bela sarabando.

(Lu ekiras. La LAKEI venas e seruragas omna pordi.)

CENO SIS

La palaco en Moskva.

L'IMPERIESTRO ALEXIS & *sua Korto*, BEXKREMENTO

LA CARO ALEXIS. Kad esas vu, infama aventurero, qua partoprenis la mortigo di nia kuzulo Venceslas?

BEXKREMENTO. Sinioro, pardonez me, me esis incitita malgre me da patro Ubu.

ALEXIS. Ho! La terorinda mentianto. Nu, quon vu volas?

BEXKREMENTO. Patro Ubu enkarcerigis me per la pretexto di konspiro, me sucesis eskapar e kavalkis dum kin dii e kin nokti per kavalo trans la stepi por venar ed implorar vua gracioza mizerikordio.

ALEXIS. Quon tu portas a me kom gajo di tua submiso?

BESKREMENTO. Mea espado di aventurero e detaloza mapo dil urbo di Torn.

ALEXIS. Me prenos l'espado, ma per santa Georgios, brulez ta mapo. Me ne volas debar mea vinko a trahizo.

BEXKREMENTO. Un de la filiuli di Venceslas, la yuna Bugrelas, ankore vivas. Me facus omno por restaurar ilu.

ALEXIS. Qua rango tu havis en l'arneo Polona?

BEXKREMENTO. Me komandis la Kinesma Regimento di Dragoni di Vilma ed un mercenario-kompanio dum servar patro Ubu.

ALEXIS. Esas bona, me nominas tu sublietnanto dil Dekesma Regimento di Kozaki, e Deo helpez tu se tu trahizus me. Bone kombatonte, tu esos kompensata.

BEXKREMENTO. Ne esas kurajo qua mankas a me, Sinioro.

ALEXIS. Bonege, desaparez de mea prezenteso.

(Lu ekiras.)

CENO SEP

La Konsil-salono di Ubu.

PATRO UBU, MATRO UBU, KONSILANTI FINANCAL

PATRO UBU. Siori, la kunveno es apertita ed esforcez bone askoltar e ne parolar. Unesme, ni aplikas ni al temo di financo, pose ni parolos pri beleta sistemo quan me inventis por venigar bela vetero e por konjurar pluvo.

UNESMA KONSILANTO. Tre bone, sinioro Ubu.

MATRO UBU. Quala stultulo.

PATRO UBU. Siniorino di mea fekro, gardez vu, nam me ne subisos vua stupidaji. Me dicas a vi, siori, ke la pekuniala moyeni esas pasable bona. Granda nombro de nia hundi havanta pezoza kalzeti dissemas su singlamatine en la stradi e ta filii di hundi facas mirakli. Omnalatere on vidas nur brulita domi e la homi plendanta sub la pedi di nia financo.

LA KONSILANTO. E la nova imposti, sinioro Ubu, ka li bone avancas?

MATRO UBU. Tote ne. L'imposti pri mariaji produktis til nun ne plu kam dek-e-un centimi, quankam patro Ubu persequas homi omnaloke por koaktar li mariajar su.

PATRO UBU. Espado di financo, korno di mea spiralo, siniorino-financisto, me havas oryeli por parolar e vu havas boko por askoltar. (*Rido-ventegi.*) Plu juste, no! Vu igas me trompar me e pro vu me es konfuzigita! Ma, korno di Ubu! (KURIERO *eniras.*) Nu, bonege, nun quo es ilco? Ekirez, simio, o me enposhigos tu per senkapigo e tordo dil gambi.

MATRO UBU. Ha! Lu ja forkuris, ma restas letro.

PATRO UBU. Lektez ol. Me opinionas, ke me o perdas mea mento o me ne plus savas quale lektar. Hastez, bufonyino, ol devas esar de Bexkremento.

MATRO UBU. Tote juste. Il dicas, ke la caro tre bone aceptis il, ke il invados tua stati por restaurar Bugrelas, e ke tu esos mortigita.

PATRO UBU. Ho! Ho! Me pavoras! Me pavoras! Ha! Me opinionas, ke me mortas. Ho, kompatinda me. Quon me divenos, granda Deo? Ca meskina viro mortigos me, santa Antonius ed omna santi, protektez me, me donos a vi la financo e me acendos certi por vi. Sinioro, quon me divenos? (*Lu ploras e singlutas.*)

MATRO UBU. Es nur un ago facenda, patro Ubu.

PATRO UBU. Quo, mea amoranto?

MATRO UBU. Milito!

OMNI. Vivez Deo! Quante nobla!

PATRO UBU. Yes, e me subisos plusa frapi.

UNESMA KONSILANTO. Ni irez por organizar l'armeo.

DUESMA KONSILANTO. Ed asemblar la provizuri.

TRIESMA KONSILANTO. E preparar l'artilerio e la fortresi.

QUARESMA KONSILANTO. Ed asignar pekunio por la trupi.

PATRO UBU. Ha! No, per Deo! Me mortigos tu, me ne volas donar pekunio. Yen bonajo! Me esis pagita por militar e nun mustas militar per mea propra spenso. No, per mea verda kandelo, militez, pro ke vi esas furioza, ma ne spensez un centimo.

OMNI. Vivez milito!

CENO OK

La kampeyo apud Varsovia

SOLDATI & PALOTENI. Vivez Polonia! Vivez patro Ubu!

PATRO UBU. Ha! Matro Ubu, donez a me mea kuraso e mea ligna bastoneto. Me esas tante charjita ke me ne povas marchar mem se persequata.

MATRO UBU. Fi, quala poltrono.

PATRO UBU.. Ha! Yen mea fekr-espado qua salvas su e la financ-hoko qua ne restas en sua plaso!!! Me nultempe esos pronta, e la Rusi avancas e mortigos me.

SOLDATO. Siniro Ubu, yen vua oryel-cizo qua falis.

PATRO UBU. Me mortig' tu per la fekro-hok' e korp-kultel'.

MATRO UBU. Quante bela kun lua kasko e lua kuraso, on dicus ke lu es armizita kukurbito.

PATRO UBU. Ha! Nun me acensos mea kavalo. Adduktez, siori, la Financ-Kavalo.

MATRO UBU. Patro Ubu, tua kavalo ne povas portar tu, lu manjis nulo dum kin dii ed es preske mortinta.

PATRO UBU. Ho, tre bone! Me mustas diale pagar dek-edu centimi por ca kavalacho ed ol ne povas portar me. Ka vu mokas, korno di Ubu, o ka vu furto de me? (MATRO UBU *redeskas ed abasas l'okuli.*) Nu, adduktez altra bestio, me ne iros pede, kornspiralo!

(Ulu adduktas enorma kavalo.)

PATRO UBU. Me acensos ol. Ho! Me mustas sideskar! Nam me falos. (*La kavalo departas.*) Ha! Haltigez ca bestio. Granda Deo, me falos e mortos!

MATRO UBU. Lu es advera imbecilo. Ha! Lu itere acensas. Ma lu falas al tero.

PATRO UBU. Fizik-korno, me es mi-mortinta! Ma ne importas, me departos al milito e me mortigos omni. Ve a ti qui ne marchos juste. Me enposhigos li per tordar la nazo e la denti e per ekstraktar la lango.

MATRO UBU. Bon chanco, sioro Ubu.

PATRO UBU. Me obliivis dicar, ke me konfidas la regenteso a tu. Ma me havas mea financ-libro, do esos tre mala che tu se tu furto de me. Me livas Paloteno Giron por helpar tu. Adio, matro Ubu.

MATRO UBU. Adio, patro Ubu. Bone mortigez la caro.

PATRO UBU. Komprenende. Tordo di nazo e di denti, ekstrakto di la lango e martelago di ligna bastoneto aden l'oryeli.

(L'arneo ekiras kun bruiso di fanfari.)

MATRO UBU. (*sole*) Nun kande la grasoza pupo es departita, ni atencez nia propria aferi: mortigar Bugrelas e sizar la trezoro.

FINO DIL TRIESMA AKTO.

QUARESMA AKTO

CENO UN

La kripto dil anciena reji di Polonia en la katedralo di Varsovia.

MATRO UBU. Nu, ube es la trezoro? Nul petro-plako matide sonas. Me ya kontis dek-e-tri pavi de la tombo di Ladislas la Granda irante del muro, ed es nulo. Evidente ulu trompis me. Ma yen: ica pavo matide sonas. Laborez, matro Ubu. Kurajo, ni hisos ca pavo. Ol es ya fixigita. Ni prenos l'extremajo dil financ-hoko, qua forsan unesmafoye juste funcionos. Yen! Yen oro mixita inter l'osti di rejuli. Aden nia sako, tale, omno! Ha! Quo es ta bruiso? En ca anciena masonita tombo, kad esas irgo ankore vivanta? No, es nulo, ni hastez. Prenez omno. Ca pekunio plu bone aspektos en la sunlumo kam inter la tombi di anciena princi. Ripozez la pavo. Ha, quo! Itere ta bruiso. Esar en ca loko stranje timigas me. Me prenos la restajo di ico altratempe, me rivenos morge.

VOCO. (*de la tombo di Jean Sigismond*) Nultempe, matro Ubu!

(MATRO UBU *portante la furtita oro panikante forkuras tra la sekreta pordo.*)

CENO DU

La placo di Varsovia.

BUGRELAS & *sua* PARTISANI; HOMI & SOLDATI

BUGRELAS. Adavane, mea amiki! Vivez Venceslas e Polonia! Ta olda fripono patro Ubu departis, nur restas ta sorcerino matro Ubu kun elua Paloteno. Me ofras marchar avan vi e restaurar la raso di mea ancestri.

OMNI. Vivez Bugrelas!

BUGRELAS. E ni supresos omna imposti establisita dal terorinda patro Ubu.

OMNI. Hura! Adavane! Ni kurez al palaco e masakrez ca rasacho!

BUGRELAS. Ha! Yen matro Ubu, qua foriras kun sua guardo per la perono!

MATRO UBU. Quon vi volas, siori? Ha! Es Bugrelas.

(La turbo lansas stoni.)

UNESMA GUARDANO. Omna fenestri es frakasita.

DUESMA GUARDANO. Santa Georgios, me es mortigita.

TRIESMA GUARDANO. Korno di Deo, me mortas.

BUGRELAS. Lansez la stoni, mea amiki.

PALOTENO GIRON. Hoho! Esas tale! *(Il ektiras l'espado e precipitas su por facar horrorinda buchado.)*

BUGRELAS. Ni du luktez! Defensez tu, poltrona lit-poto.

(Li kombatas.)

GIRON. Me es mortinta!

BUGRELAS. Vinko, mea amiki! Nun a matro Ubu!

(Trumpeti audesas.)

BUGRELAS. Ha! Yen, la Nobeli venas. Kurez, kaptez la maligna harpio.

OMNI. Bona amuzo til ke ni strangulos l'olda banditulo!

(MATRO UBU forkuras persequata da omna Poloni. Pafado e ston-pluvo.)

CENO TRI

L'arneo Polona marchas aden Ukraina.

PATRO UBU. Blua korno, gambi di Deo, kapo di bovo!
Ni perisos, nam ni mortos pro dursto e fatigesas.
Sioro Soldato, bonvole portez nia financ-kesto, e vu,
sioro Lancisto, gardez la fekro-cizo e la fizik-bastono
por alejar nia persono, nam, me repetas, ni esas
fatigita.

(LA SOLDATI obedias.)

FACYO. Ha! Sinior'! Astonas ke la Rusi ne ja aparas.

PATRO UBU. Esas regretebla ke la stando di nia financo
ne permisas ni havar veturo apta por nia grandeso;
nam, timante ke ni kruligez nia kavalo, ni pediris
totavoye, tranante nia kavalo per la brido. Ma kande

ni rivenos a Polonia, per nia cienco di fiziko e per la helpo dil sajeso di nia konsilanti, ni inventos ventoveturo por transportar la tot armeo.

REVERSO. Yen, Nikolas Rensky hastas adhike.

PATRO UBU. Quo eventas a ta kerlo?

RENSKY. Omno es perdita, Sinioro, la Poloni revoltas.

Giron es mortigita e matro Ubu fugis aden la monti.

PATRO UBU. Ucelo di nokto, bestio di desfortuno, otuso gerizita! De ube tu arachis ta sensencaji? Quala dizastro! E qua facis lo? Bugrelas, me parius. De ube tu venis?

RENSKY. De Varsovia, nobla Sinioro.

PATRU UBU. Filio di mea fekro, se me kredus lo me igus la tot armeo retroirar. Ma, sioro kerlo, es plu multa plumi kam cerebro sur tua shultri e tu imaginis ta sensencaji. Irez al avana posteni, mea kerlo, la Rusi ne multe distas, e ni balde frapos per nia armi fekral ed anke financial e fizikal.

GENERALO LASCY. Patro Ubu, ka vu ne vidas la Rusi sur la planajo?

PATRO UBU. Es vera, la Rusi! Tre bela stando. Se esus moyeno eskapar, ma no, ni esas sur kolino ed atakesos omnalatere.

L'ARMEO. La Rusi! L'ennemiki!

PATRO UBU. Nun, siori, ni prenez nia pozicioni por la batalio. On restos sur la kolino e tote ne facos tala stupideso quala decensar. Me retenos me meze quale vivanta citadelo e vi gravitos cirkum me. Me konsilas ke vi charjez via fusili per tam multa kugli kam posibla, nam ok kugli povas mortigar ok Rusi e ta nombro ne esos ye mea dopajo. Ni pozez l'infantriani ye la bazo dil kolino por aceptar la Rusi e mortigar li kelkete, la kavalieri dop li por jetar su

aden la konfuzeso, e l'artilerio cirkum ca vento-muelilo por pafar aden la kaoso. Pri ni, ni restos en la vento-muelilo e pafos per la financ-pistoletto tra la fenestro, trans la pordo pozos la fizik-bastono, e se irgu esforcas enirar, lu gardez su del fekre-hoko!

OFICIRI. Vua komandi, Siniro Ubu, esos exekutita.

PATRO UBU. Bonege, tale ni vinkos. Quanta kloki esas?

GENERALO LASCY. Dek-e-un kloki matine.

PATRO UBU. Do ni iros dinear, nam la Rusi ne atakos ante dimezo. Dicez al soldati, siro Generalo, ke li facez sua necesaji e kanteskez la Kansono di Financo.

(LASCY *ekiras.*)

SOLDATI E PALOTENI. Vivez patro Ubu, nia granda Financisto! Tin tin tin tin tin tin tin tatin!

PATRO UBU. Ho la brava homi, me adoras li. (*Rusa kuglego arivas e frakosas alo dil muelilo.*) Ha! Me timas, Siniro Deo, me es mortinta! Ma fakte, no, es nulo.

CENO QUAR

L' ANTEI, KAPITANO, *pose l'ARMEO RUSA.*

KAPITANO. (*arivante*) Siniro Ubu, la Rusi atakas.

PATRO UBU. Bone, nu, quon tu volas ke me facez? Ne esis me qua dicis ke li facas lo. Omnakaze, siori Financisti, ni preparez ni por kombatar.

GENERALO LASCY. Plusa kuglego.

PATRO UBU. Ha! Me ne plus subisos to. Hike pluvas plombo e fero e nia precoza persono forsan domajesos. Ni decensez.

(Omni decensas per rapida pazi. La batalio komencas. Li desaparas aden fum-torenti ye la bazo dil kolino.)

RUSO. *(frapante)* Por Deo e la Caro!

RENSKY. Ha! Me es mortinta!

PATRO UBU. Adavane! Ha, tu, sioro, me havos tu pro ke tu facis malajo a me, ka tu audas? Vino-sako! Kun tua senpafa pafleto.

RUSO. Ha! Vu vidos. *(Il pafas per sua revolvero.)*

PATRO UBU. Ha! Ho! Me vundesas, me es truzit, me es perforit, me es uncionit, me es enterigit. Ho, ma omnakaze! Ha! Me havas tu. *(Lu pecetigas il.)* Do! Nun esforcez rikomencar!

GENERALO LASCY. Adavane, vigoroze avancez, transirez la fosato. La vinko esas por ni.

PATRO UBU. Ka tu tale opinionas? Til nun mea fronto sentis plu multa lumpi kam lauri.

RUSA KAVALIERI. Hura! Cedez vi al Caro!

(LA CARO arivas akompanata da maskita BEXKREMENTO.)

POLONO. Ha! Sinioro Deo! Salvez vi qui povas, yen la Caro!

ALTRA POLONO. Ha! Mea deo! Il transpasas la fosato.

ALTRA POLONO. Pif! Paf! Yen plusa quar homi buchita da ta grand buganto, la lietnanto.

BEXKREMENTO. Ha! Vi ne ja finigesas, vi! Nu, Jean Sobiesky, yen tua fino. *(Il aturdas lu.)* Al altri, quik!

(Il masakras la Poloni.)

PATRO UBU. Adavane, mea amiki! Kaptez ta raskalo!
Hachez la Moskvani! La vinko esas la nia. Vivez la
Reda Aglo!

OMNI. Adavane! Hura! Gambi di Deo! Hakez la grand
buganto.

BEXKREMENTO. Per la santa Georgios, me falas.

PATRO UBU. *(rikonocas il)* Ha! Es tu, Bexkremento! Ha!
Mea amiko. Me joyas, e la tota kompanio, ritrovar
tu. Me koquos tu sur faireto. Siori Financisti, acendez
fairo. Ho! Ha! Ho! Me es mortinta. Me recevis
adminime kuglego de kanono. Ha! Mea Deo,
pardonez mea peki. Yes, ol esis kuglego de kanono.

BEXKREMENTO. Ol esis senkugla charjo de pistoletto.

PATRO UBU. Ha! Tu mokas me! Itere! Aden la posho!
(Lu lansas su adsur il e pecetigas il.)

GENERALO LASCY. Patro Ubu, ni avancas omnaloke.

PATRO UBU. Ton me vidas, pluson me ne povas, me
esas nochizita per pedfrapi, me volas sideskar sur la
tero. Ho! Mea botelo.

GENERALO LASCY. Irez e prenez to dil Caro, patro Ubu.

PATRO UBU. Ha! Me intencas lo. Nu! Fekr-espado,
facez tua devo, e tu, financ-hoko, ne tardesez. E
fizik-bastono, laborez jeneroze imitante li e partigez
kun la bastoneto la honoro masakrar, vakuigar ed
explotar la Moskvana Imperiestro. Adavane, sioro
nia financ-kavallo! *(Lu jetas su adsur LA CARO.)*

RUSA OFICIRO. Gardez vu, Siniro!

PATRO UBU. Yen ico, tu! Ho! Haye! Ha! Ma omnakaze.
Ha. Sioro, pardonez me, lasez me tranquila. Ho! Ma
me ne intencis lo!

(*Lu forkuras. LA CARO persequas lu.*)

PATRO UBU. Santa Virgino, ca furiozulo persequas me!
Quon me facez, granda Deo! Ha! Bone, yen itere la
fosato transpasar. Ha! Lu es dop me e la fosato es
avan me! Kurajo, klozez l'okuli.

(*Lu transsaltas la fosato. LA CARO enfalis.*)

LA CARO. Bon Deo, me enfalis.

POLONI. Hura! La Caro es abasita!

PATRO UBU. Ha! Me apene audacas retroturnar me. Il
es en ol. Ha! To es bela, e li frapas lua nuco. Durez,
Poloni, uzez ta brakii, il havas forta dorso, ta
mizerozulo! Pri me, me ne audacas regardar!
Omnakaze, nia predico esas tote realigita, la fizik-
bastono facis marveli ed esas nula dubito, ke ni tote
buchabus il se ne-explikebla teroro ne venabus por
kombatar e nihiligar l'efekto di nia kurajo. Ma ni
mustis subite fugeskar, e ni tote debas nia salvo a nia
habileso kom kavalkanto ed anke a la solideso dil
popliti di nia financ-kavalo, qua esas tam rapida kam
forta e qua esas famoza pro sua ajileso, anke a la
profundesos di ta fosato qua oportune trovis su sub la
pedi dil enemiki di ni, la nun hike prezenta Mastro di
Financo. Omno esas tre bela, ma nulu askoltas me.
Bonege! Me rikomencez!

(*LA RUSA DRAGONI asaltas e salvas LA CARO.*)

GENERALO LASCY. Cafoye, esas fugigo.

PATRO UBU. Ha! Nun es la tempo uzar la pedi. Or, sioro Poloni, adavane! O plu juste, addope!

POLONI. Salvez vi qui povas!

PATRO UBU. Nu, irez! Quala amaso de homi, quala fugo, quala turbo, quale me tranus me de ca katastrofo? (*Lu esas shokpulsita.*) Ha! tu, atencez, o tu experiencos la bolianto braveso dil Mastro di Financo. Ha! Lu es foririnta, ni salvez ni rapide dum ke Lascy ne regardas ni.

(*Lu ekiras; pose on vidas ke LA CARO e l'ARMEO RUSA persequas la POLONI.*)

CENO KIN

Kaverno en Lituania. Nivas.

PATRO UBU, FACYO, REVERSO

PATRO UBU. Ha! Quala hundinatra dio, tante glaciiganta ke la stoni fendesas e la persono dil Mastro di Financo trovas su tre domajita.

FACYO. Ho! Snior' Ubu, ka vu rekuperis vu de vua teroro e de vua fugo?

PATRO UBU. Yes! Me ne plus timas, ma me ankore fugas.

REVERSO. (*aparte*) Quala porko.

PATRO UBU. Ha! Sioro Reverso, vua oryelo, quale ol standas?

REVERSO. Sat bone, Snior', ecepte ke ol standas tre male. Konseque, la plombo inklinigas ol vers la tero e me ne povas ekstraktar la kuglo.

PATRO UBU. Nu, bone facita! Tu anke volas sempre frapar altri. Pri me, me montris la maxim granda braveso, e sen expozar me, me masakris quar enemiki per mea propra manui, sen kontar ti qui esis ja mortinta kande me mortigis li.

REVERSO. Ka vu savas, Facyo, quon divenis mikra Rensky?

FACYO. Il recevis kuglo en la kapo.

PATRO UBU. Quale la papavero e la leondento dum la florifado di lia yuneso esas falchita da la senkompata falchilo dil senkompata falchisto qua senkompate falchas lia kompatinda facii, tale mikra Rensky pleis kom papavero, il tre forte kombatis, tamen, esis tro multa Rusi.

FACYO & REVERSO. Ho! Sinior'!

EKO. Horrrr!

FACYO. Quo es? Armez ni per nia lameti.

PATRO UBU. Ha, no! omnakaze, itere ta Rusi, me parius! To ja suficas! Omnakaze, esas tre simpla, se li kaptos me, me enposhigos li.

CENO SIS

L'ANTEI, *eniras* URSO

REVERSO. Hon, Sinior' di Financ'!

PATRO UBU. Ho! Nu, regardez la bel hundeto. Lu es belet, yes ya.

FACYO. Gardez vu! Ha! Quala enorma urso: mea kartochi!

PATRO UBU. Urso! Ha! Abomininda bestio. Ho! Kompatinda me, me manjesos. Deo protektez me. E

lu venas por me. No, es Reverso quan lu sizas. Ha!
Me respiras.

(L'URSO *jetas su adsur* REVERSO. FACYO *atakas ol per kultelo*. UBU *refujas sur roko*.)

REVERSO. Helpez, Facyo! Helpez! Salvez me, Sinior' Ubu!

PATRO UBU. Neprobable! Desintrikez tu ipsa, mea amiko: cainstante me okupas me per la Pater Noster. Singlu esos manjita suafoye.

FACYO. Me hav's lu, me ten's lu.

REVERSO. Ferme, amik', lu laseskas me irar.

PATRO UBU. *Sanctificetur nomen tuum*.

REVERSO. Poltrona buganto!

FACYO. Ha! Lu mordas me! O Sinioro, salvez ni, me es mortint.

PATRO UBU. *Fiat voluntas tua*.

REVERSO. Ha! Me sucesis vundar ol!

FACYO. Hura! Ol sangifas.

(*Dum ke la PALOTENI krias, l'URSO bramas pro doloro ed UBU duras murmurar*.)

REVERSO. Ferme tenez dum ke me trovas mea eksploziva pugno-fragilo.

PATRO UBU. *Panem nostrum quotidianum da nobis hodie*.

FACYO. Hastez, me ne plus povas tenar.

PATRO UBU. *Sicut et nos dimittimus debitoribus nostris*.

REVERSO. Ha! Me havas ol.

(*Explozo resonas e l'URSO falas mortinta*.)

FACYO & REVERSO. Triumfo!

PATRO UBU. *Sed libera nos a malo.* Amen. Tandem, kad ol es mortinta? Ka me darfas decensar de mea roko?

FACYO. (*desestimante*) Segun vua volo.

PATRO UBU. (*decensas*) Vi povas certigar vi, se vi ankore vivas e se vi itere fulos la nivo di Lituania, ke vi debas a la grandanma vertuo di la Mastro di Financo, qua penis, laboregis, e preske ruptis su por psalmodiar paternostri por via salvo, e qua manipulis la glavo spirital di prego kun tam multa kurajo kam vi manipulis l'exploziva pugno-frapilo mondal dil hike prezenta Paloteno Reverso. Ni mem pulsus nia devoco plu fore, nam ni ne hezitis acensar tre alta roko por ke nia pregi transirez min multa disto por atingar cielo.

FACYO. Repugnant asno.

PATRO UBU. Quala grasoza bestio. Pro me, vi havas ulo por via supeo. Quala ventro, siori! En ol la Greki esabus plu komfortoza kam en ta ligna kavalo, e preske eventis, kar amiki, ke ni verifikis l'interna kapaceso per nia propra okuli.

FACYO. Me mortas pro hungro. Quo es por manjar?

REVERSO. L'urso!

PATRO UBU. Ha! Kompatinda homi, ka vi manjos ol tote kruda? Ni havas nulo por facar fairo.

FACYO. Ka ni ne havas nia pafil-silexo?

PATRO UBU. Nu, to es vera. Anke semblas ke me ne fore vidas bosketo ube devas esar sika branchi. Irez por serchar, sioro Reverso.

(REVERSO *ekiras por transirar la nivo.*)

FACYO. E nun, Sinior' Ubu, irez buchar l'urso.

PATRO UBU. Ho, no! Ol forsan ne es mortinta. Ma pro ke tu ja esas mi-manjita e mordita en omna parti, es tua rolo plear. Me iros por acendar fairo dum ke lu adportas la lenii.

(FACYO *pecestekas l'urso.*)

PATRO UBU. Ho, gardez vu! Ol movis.

FACYO. Ma, Sinior' Ubu, ol es ja tote kolda.

PATRO UBU. Ho, to es regretinda, esus plu bona manjar ol varme. Co instigos dispepsio en la Mastro di Financo.

FACYO. (*aparte*) Nauzeigant. (*Laute.*) Kelke helppez me, sioro Ubu, me ne povas facar la tota tasko.

PATRO UBU. No, me ne volas facar irgo, no! Me esas fatigita, yes ya!

REVERSO. (*ri-eniras*) Quala nivo, mea amiki, on darfas dicar ke ni es en Castille o ye la Nordala Polo. Nokteskas. Pos un horo esos tote nigra. Ni hastez dum ke restas ula lumo.

PATRO UBU. Yes, ka tu audas, Facyo? Hastez. Vi du hastez! Spisagez la bestio, koquez la bestio, me hungregas!

FACYO. Ha, es tro multa, tandem! Oportas laborar, od havar nulo, ka tu audas, porkego?

PATRO UBU. Ho! Ne importas a me. Me same prizos manjar ol krude, es vi qui sufros. Omnakaze, me es dormema, yes!

REVERSO. Quon vu volas, Facyo? Ni preparez la dineo tote sole. Lu havos nulo, tote nulo. O ni forsan donos l'osti a lu.

FACYO. Tre bone. Ha, regardez, la fairo flamifas.

PATRO UBU. Ho! To es bona, varmeskas. Ma me vidas la Rusi omnaloke. Quala fugo, granda Deo! Ha! (*Lu dormeskas.*)

REVERSO. Me volas savar, ka to quon Rensky dicis es vera, ka matro Ubu es advere destronizita? Ne es neposibla.

FACYO. Durez preparar la supeo.

REVERSO. No, ni devas parolar pri plu grava temi. Me opinionas, ke ni devas inquestar la vereso di ca novaji.

FACYO. To es justa. Ka ni abandonez patro Ubu o restez kun lu?

REVERSO. Demandez konsilo del nokto. Ni dormez, morgo ni komprenos to facenda.

FACYO. No, es plu bona profitar del nokto ed irar.

REVERSO. Nu, ni irez.

(*Li ekiras.*)

CENO SEP

UBU *dormante parolas.*

Ha! Sioro Rusa Dragoni, atencez, ne pafez adhike, ulu esas hike. Ha! Yen Bexkremento, lu male aspektas, on dicus quale urso. E Bugrelas venas vers me! L'urso, l'urso! Ha! Yen, ol falas! Ol es tante dura, granda Deo! Me ne volas facar irgo, no! Forirez, Bugrelas! Ka tu audas, bufonyo? Yen, nun Rensky, e la Caro! Ho! Li batos me! E matr' Ubu. De ube tu ganis omna ta oro? Tu prenis mea oro, mizerozino, tu traserchis en mea tombo en la katedralo di

Varsovia, proxim la Luno. Me esas longatempe mortinta, yes, es Bugrelas qua mortigis me e me es enterigita ye Varsovia proxim Vladislas la Granda, anke ye Krakovia proxim Jean Sigismond, anke ye Torn en la kazemato kun Bexkremento! Yes, itere. Ma forirez, maledikata urso. Tu similesas Bexkremento. Ka tu audas, bestio di Satano? No, lu ne audas, la Simii fortranchis lua oryeli. Sencerebragez, mortigez, tranchez oryeli, arachez la financo e drinkez til morto, to esas la vivo di Simii, to esas la feliceso di la Mastro di Finance.

(Lu taceskas e dormas.)

FINO DIL QUARESMA AKTO.

KINESMA AKTO

CENO UN

Nokto. PATRO UBU dormas. Eniras MATRO UBU sen vidaru. Tota obskureso.

MATRO UBU. Tandem me trovas shirmeyo. Me esas sola hike, sat bone segun me, ma quala frenezioza fugo: transirar la tota Polonia dum quar dii! Omna malaji samtempe asaltis me. Tam balde kam ta grasoz asno departis, me iris al kripto por richigar me, ma omno quik fushesis. Balde pose me apene eskapis esar stonagita da ta Bugrelas e sua furiozi. Me perdis mea kavaliro, la paloteno Giron, qua esabis tante amoroza pro mea seduktili ke lu esvanis pro joyo vidante me, e mem, on certigis da me, ne vidante me, qua montras la maxim alta tenereso. Lu lasabus su esar tranchita duime por me, la kompatinda kerlo. La pruvo esas, ke lu esis tranchita quarime da Bugrelas, pif paf pan! Ha! Me pensis, ke me mortos. Pose me fugis persequata da ta furioza turbacho. Me livis la palaco, arivis ye la Vistula, omna ponti esis gardizita. Me transnatis la fluvio esperante anke evitar mea persequanti. Omnalatere la nobeli asemblis su e persequis me. Milfoye me preske perisis, sufokata en cirklo de Poloni ne-indulgema. Tandem me trompis lia furio, e pos quar

dii fugante en la nivo di to quo esabis mea rejio, me arivas e refujas hike. Me ne manjis nek drinkis dum ca quar dii, Bugrelas tante presis me... Tandem me salvesas. Ha! Me es mortinta pro fatigeso e pro koldeso. Ma me volas saveskar to quon divenis mea grasoza pulchinelo, me volas dicar, mea tre estiminda spozo. Quale me furtis lua financo. Quale me furtis lua rixdali. Quale me eskrokis lu. E lua financ-kavalo qua mortis pro hungro: lu ne balde vidos plusa aveni, la kompatinda diablo. Ha! Bela historio. Ma ve! Me perdis mea trezoro. Ol esas en Varsovia, ta qua povas, trovez ol.

PATRO UBU. (*vekiskas*) Kaptez matro Ubu, fortranchez lua oryeli!

MATRO UBU. Ha! Deo! Ube me esas? Me dementeskas. Ha! No, Siniro!

Danko, cielo, me perceptas la formo

Di sioro patro Ubu apud me en dormo.

Agez jentile. E nu, mea grasoza bonulo, ka tu bone dormas?

PATRO UBU. Tre male! To esis tre dura urso! Kombato di devoremeso kontre dureso, ma devoremeso tote manjis e devoris dureso, quale vu vidos ye jornesko: ka vi audas, nobla paloteni?

MATRO UBU. Quon lu barbulias? Lu es mem plu stupida kam kande lu departis. Quo es pri lu?

PATRO UBU. Reverso, Facyo, respondez a me, fekrosaki! Ube vi esas? Ha! Me timas. Ma ulu ya parolis. Qua parolis? Ne esis l'urso, me supozas. Fekro! Ube es mea alumeti? Ha! Me perdis li en la batalio.

MATRO UBU. (*aparte*) Me profitez per la situaciono noktal, me simulez supernatura fantomo ed igez lu promisar pardonar mea furtado.

PATRO UBU. Ma, per santa Antonius! Ulu parolas.
Gambi-di-Deo! Me pendesos!

MATRO UBU. (*grosigas la voco*) Yes, sioro Ubu, ulu parolas, fakte, e la trumpeto dil arkianjelo qua tiros la mortinti del cindri e del polvo dum l'ultima dio ne altre parolus! Askoltez ca severa voco. Ol es la voco di santa Gabriel qua ne povas evitar donar bona konsilo.

PATRO UBU. Ho! Ya, certe!

MATRO UBU. Ne interrompez me o me taceskos e vua sedo esos en la foso!

PATRO UBU. Ha! Mea spiralo! Me tacos, me ne dicos plusa vorto. Durez, siorino Fantomo!

MATRO UBU. Ni dicis, sioro Ubu, ke vu es grasoza bonulo!

PATRO UBU. Tre grasoza, fakte, to es justa.

MATRO UBU. Tacez, per Deo!

PATRO UBU. Ho! L'anjeli ne darfes blasfemar!

MATRO UBU. (*aparte*) Fekro! (*Duras parolar*) Vu esas mariajita, sioro Ubu.

PATRO UBU. Tro vera, al suprega megero!

MATRO UBU. Vu volis dicar, ke el es charmanta homino.

PATRO UBU. Hororo. El havas ungli omnaparte, on ne savas adube tushar el.

MATRO UBU. Oportas tushar el per dolceso, sinioro Ubu, e se vu elun tale tushus, vu vidus, ke el es adminime l'egalo dil Venus de Milo.

PATRO UBU. Qua vu dicas ke venas morbilo?

MATRO UBU. Vu ne askoltas, sioro Ubu: pruntez a ni plu atencema orelo. (*Aparte.*) Ma me hastez, la jorno balde venos. Sioro Ubu, vua spozino esas adorebla e delicoza, el ne havas mem un defekto.

PATRO UBU. Vu trompas vu, ne esas un defekto quan el ne posedas.

MATRO UBU. Tacez quik! Vua spozino esis nultempe nefidela.

PATRO UBU. Me ya volus vidar ta viro qua povus esar amoroza pri el. El esas harpio!

MATRO UBU. El ne drinkas alkoholaji!

PATRO UBU. De pos ke me prenis la klefo dil vin-kaverno. Ante lo, el esis ebria ante sep kloki matine e parfumizesis per brandio. Nun parfumizante su per heliotropo, el ne plus tante malodoras. Omnakaze, nun nulu ecepte me povas esar ebria!

MATRO UBU. Fola homo! — Vua spozino ne prenas vua oro.

PATRO UBU. No, to es drola!

MATRO UBU. El ne deturnas un centimo!

PATRO UBU. Atestata da nia nobla e desfortunoza Financ-kavalo, qua, ne nutrita dum tri monati, mustis facar la tota kampanio tranita per la brido por transirar Ukraina. E lu mortis laborante, la kompatinda bestio!

MATRO UBU. Ti omna es mentiaji, vua spozino esas modelo e vu esas advera monstro!

PATRO UBU. Ti omna es veraji. Mea spozino esas friponino e vu esas granda sociso!

MATRO UBU. Gardez vu, patro Ubu.

PATRO UBU. Ha! Es vera, me obliviis kun qua me parolas. No, me ne dicis lo!

MATRO UBU. Vu mortigis Venceslas.

PATRO UBU. To ne esis mea kulpo, certe. Es matro Ubu qua volis lo.

MATRO UBU. Vu igis Boleslas e Ladislas mortar.

PATRO UBU. Tro mala por li! Li esforcis frapar me!

MATRO UBU. Vu ne satisfacis vua promiso a Bexkremento e plu tarde vu mortigis lu.

PATRO UBU. Me plue prizus regnar en Lituania kam lu. Cainstante ne esas l'unu nek l'altru. E vu vidas, ke ne esas me.

MATRO UBU. Vu havas nur un moyeno ganar pardono por omna vua malaji.

PATRO UBU. Quo? Me tote inklinas me divenar santa homo, me volas esar episkopo e vidar mea nomo sur la kalendario.

MATRO UBU. Oportas pardonar matro Ubu por deturnir kelka pekunio.

PATRO UBU. Nu, yen! Me pardonos el kande el retrodonabos omno, kande el esabos bone batita, e kande el rivivigabos mea Financ-kavalo.

MATRO UBU. Lu esas dementa pri ta kavalo! Ha, me perdesas, jorneskas.

PATRO UBU. Me tandem es kontenta certe savar ke mea kara spozino furtis de me. Me nun saveskas de certa fonto. *Omnis a Deo scientia*, qua signifikas: *Omnia* — tota; *a Deo* — sajeso; *scientia* — qua venas de Deo. Yen l'expliko dil fenomeno. Ma siorino Fantomo tacas. Quon me povas ofrar a lu por rivivigar lu? To quon lu dicis esis tre amuzanta. Ha, esas ja jornesko! Ha! Sinioro, per mea Financ-kavalo, esas matro Ubu!

MATRO UBU. (*senshame*) To ne es vera, me exkomunikos vu.

PATRO UBU. Ha! Kadavro!

MATRO UBU. Quala despieso.

PATRO UBU. Ha! Es troa. Me bone vidas ke es tu, stupida megero! Per la diablo, pro quo tu es hike?

MATRO UBU. Giron esas mortinta e la Poloni chasis me.

PATRO UBU. Pri me, es la Rusi qui chasis me: nu, la bela anmi renkontras l'una l'altra.

MATRO UBU. Prefere dicez, ke un bel anmo renkontras asno!

PATRO UBU. Ha! Nu, ol nun renkontros palmipedo. (*Lu jetas l'urso adsur el.*)

MATRO UBU. (*falas opresita sub la pezo dil urso*) Ha! Granda Deo! Qual hororo! Ha! Me mortas! Me sufokesas! Ol mordas me! Ol glutas me! Ol digestas me!

PATRO UBU. Ol es mortinta! Groteska. Ho! Ma, fakte, forsan ne. Ha! Sinioro! No, ol ne es mortinta, ni salvez ni. (*Ri-acensas la roko.*) *Pater noster qui es...*

MATRO UBU. (*tranas su de sub l'urso*) Nu! Ube lu esas?

PATRO UBU. Ha! Sinioro! Itere elu! Fola kreuro, es nula moyeno descharjar me de elu? Kad ol es mortinta, ca urso?

MATRO UBU. Komprenende, stupid asno, ol es ja tote kolda. Quale ol venis adhike?

PATRO UBU. (*konfuza*) Me ne savas. Ha! Yes, me savas! Ol volis manjar Facyo e Reverso e me mortigis ol per frapo di Pater Noster.

MATRO UBU. Facyo, Reverso, Pater Noster. Quo esas to omna? Lu es dementa, mea financo!

PATRO UBU. To quon me dicis es tre preciza! Ed esas tu qua esas idioto, mea lit-poto!

MATRO UBU. Naracez tua kampanio a me, patro Ubu.

PATRO UBU. Ho! Damo, no! Ol esus tro longa. Me nur savas ke, malgre mea nekontestebla braveso, omni batis me.

MATRO UBU. Quo, mem la Poloni?

PATRO UBU. Li kriis: Vivez Venceslas e Bugrelas. Me opinionas ke li pecetigos me. Ho! La furiozi! E lore li mortigis Rensky!

MATRO UBU. Ne importas a me! Tu savas, ke Bugrelas mortigis paloteno Giron!

PATRO UBU. Ne importas a me! E pose li mortigis kompatinda Lascy!

MATRO UBU. Ne importas a me!

PATRO UBU. Ho! Ma omnakaze, venez adhike, kadavro! Genupozez avan tua mastro! (*Lu sizas el e jetas el adsur elua genui.*) Tu subisos l'ultima tormento.

MATRO UBU. Ho, ho, sioro Ubu!

PATRO UBU. Ho! Ho! Ho! Nu, ka tu finis? *Me* komencos: tordo di nazo, aracho di hari, penetro per l'extremajo dil ligna bastono aden l'oryeli, ekstrakto dil cerebro tra la taloni, lacero dil dopajo, supreso partal o mem total dil medulo spinal (adminime se el havas spino vice dorno), sen obliviar l'aperto dil nato-veziko e konkluze la granda ri-reprezento dil senkapigo di santa Ioannes la Baptisto, omno tiritita ek la tre santa Skriburo, tam multe del Anciena kam del Nova Testamento, redaktit, korektigit e perfektigit da la hike prezenta Mastro di Financo! Quale to plezas a tu, sociso? (*Lu aracheskas el.*)

MATRO UBU. Mizerikordio, sioro Ubu!

(*Granda bruiso ye l'enireyo dil kaverno.*)

CENO DU

L' ANTEI, BUGRELAS, *qua hastas aden la kaverno
kun sua SOLDATI.*

BUGRELAS. Adavane, mea amiki! Vivez Polonia!

PATRO UBU. Ho! Ho! Vartez kelkete, sioro Polono.
Vartez til ke me finas per siorino mea altra duimo!

BUGRELAS. (*frapas lu*) Yen ico, poltrono, mendikero,
raskalo, malfacanto, nekredanto!

PATRO UBU. (*kontreagante*) E yen ico, Polono, mutono,
fripono, gibono, grifono, kameleono, bubono,
kurkuliono, burbiliono, intusupepciono!

MATRO UBU. (*anke batante ilu*) Yen ico, kapono,
amono, flegmono, bizono, herisono, skorpiono,
ikneumono!

(LA SOLDATI *lansas su adsur* LE UBU, *qui defensas su tam
bone kam posible.*)

PATRO UBU. Dei, quala batalio!

MATRO UBU. Ni havas pedi, siori Poloni.

PATRO UBU. Per mea verda kandelo, kad ol finos ye la
fino di la fino? Altru plusa! Ha! Se me havus mea
Financ-kavalo!

BUGRELAS. Frapez, sempre frapez.

VOCO DE EXTERE. Vivez patro Ubu, nia granda
financisto!

PATRO UBU. Ha! Yen, hura! Yen la Ubuisti. Adavane,
venez, ni bezonas vi, siori Financisti!

(LA PALOTENI *eniras, e jetas su aden la meleo.*)

REVERSO. Ek la pordo kun la Poloni!

FACYO. Hon! Ni itere renkontras, Sinior' Financo.
Adavane, vigoroze pulsez, ganez la pordo, esante
extere ni forkuros.

PATRO UBU. Ho! To es mea maxim bona talento. Ho,
quale lu frapas.

BUGRELAS. Deo! Me esas vundita.

STANISLAS LACZINSKI. Es nulo, Sinioro.

BUGRELAS. No, me esas nur aturdita.

JEAN SOBIESKI. Frapez, sempre frapez, li ganas la pordo,
la friponi.

REVERSO. Ni proximeskas, omnu sequez me.
Konsequante de quo, me vidas la cielo.

FACYO. Kurajo, sioro Ubu.

PATRO UBU. Ha! Me fekifis en mea kalsono. Adavane,
kornspiralo! Mortigez, sangifigez, senpeligez,
masakrez, korno di Ubu! Ha! Ol diminutas.

REVERSO. Nur du gardas la pordo.

PATRO UBU. (*abatas li per l'urso*) Do un, do du! Uf! Me
esas extere! Ni salvez ni! Sequez, altri, e vivez!

CENO TRI

*La ceno reprezentas la provincio Livonia kovrita per
nivo.*

LE UBU & *lia* SEQUANTARO *fuganta.*

PATRO UBU. Ha! Me opinionas, ke li cesis esforcar
kaptar ni.

MATRO UBU. Yes, Bugrelas iras por kronizar su.

PATRO UBU. Me ne envidias lu pro ta krono.

MATRO UBU. Tu esas tote justa, patro Ubu.

(Li desaparadas aden la disto.)

CENO QUAR

La ponto-ferdeketo di navo seglita por irar kontre la vento sur la Baltika oceano. Sur la ponto esas PATRO UBU e la tota bando.

LA NAVESTRO. Ha! Quala bela brizo.

PATRO UBU. Esas fakto ke ni filifas per rapideso marveloza. Ni devas irar per adminime milion nodi horope e ta nodi esas tante bone nodigita ke li ne povas esar desnodigita. Esas vera, ke la vento es dop ni.

FACYO. Quala trist imbecilo.

(Burasko venas, la navo inklinesas, la maro blankeskas.)

PATRO UBU. Ho! Ha! Deo! Ni kulbutas. Ma ol iras transverse, ca batelo, ol falos.

LA NAVESTRO. Omnu adkunvente, envolvez l'avana seglo!

PATRO UBU. Ha! Ma no, per Deo! Ne pozez omni samlatere! To es neprudenta. E supozez, ke la vento chanjus a l'altra latero: omnu irus al fundo dil aquo e la fishi manjus ni.

LA NAVESTRO. Ne venez, fermigez e klozez!

PATRO UBU. Yes! Yes! Venez! Me es presita, ya! Venez, ka tu audas? Es tua kulpo, kapitano-bruto, se ni ne arivos. Ni devas ja arivir. Ho, ho, me esos navestro,

me, quik! Preparez bordear! Bordeez. Ankragez, jirez avan la vento, jirez dop la vento. Hisez la segi, envolvez la segi, guvernilo adsupre, guvernilo adinfre, guvernilo adlatere. Vi vidas, omno esos bona. Irez transverse al ondi e lore omno esos perfekta.

(Omni konvulsas pro rido, la brizo pluforteskas.)

LA NAVESTRO. Adtirez la grand avano, prenez refo en la topo!

PATRO UBU. To ne es mal, es mem bon! Ka tu audis lo, sioro Navtrupo? Adtirez la granda pano e prenez rizo kun la gropo.

(Plura homi mortas pro rido. Ondo inundas la navo.)

PATRO UBU. Ho! Qual inundo! Co esas efekto dil manovri quin ni facis.

MATRO UBU & FACYO. Esas delicoza, ca navigo.

(Duesma ondo inundas la navo.)

FACYO. (*tremppita*) Gardez vi de Satano e de sua pompi.

PATRO UBU. Sioro garsono, adportez ula drinkaji.

(Omni sideskas por drinkar.)

MATRO UBU. Ha! Quale delicoza balde vidar dolca Francia, nia ancien amiki e nia kastelo di Mondragon!

PATRO UBU. Ha! Ni balde esos ibe. Ni arivas ca-
instante sub la kastelo di Elsinor.

FACYO. Me sentas me rivivigita dal ideo ke me rividos
mea kara Hispania.

REVERSO. Yes, e ni astonos nia samlandani per recitar
nia marveloz aventuri.

PATRO UBU. Ho! Yes, komprenende! E me igos me esar
nominita kom Mastro di Financo en Paris.

MATRO UBU. Ho yes! Ha! Quala shoko!

REVERSO. To esis nulo, ni preteriras la kabo di Elsinor.

FACYO. E nun nia nobla navo springas adavane per
omna rapideso sur l'obskur ondi dil maro Nordal.

PATRO UBU. Feroqa e deskomfortoza oceano qua balnas
la lando nomita Germania, tale nomata pro ke omna
habitanti di ca lando esas germanii.

MATRO UBU. Ton me nomas eruditeso. On dicas, ke ca
lando es tre bela.

PATRO UBU. Ha! Siori! Irge quante bela ol esas, ol ne
superiras Polonia. Se ne esus Polonia, ne esus Poloni!

FINO.

POSFACO

ESUS INTERESIVA cenigar la dramato ... segun la sequanta maniero.

Maskilo por la chefa persono, Ubu...

Kartona kapo di kavalo, quan lu pendos cirkum la kolo, quale en l'anciena Angla teatro, por la nur du kavalkala ceni, amba sugestis esas en la spirito dil dramato, pro ke me intencis skriptar "guignol."

L'adopto di nur un encenigo, e plu bone, di nur un dopa pikturo, por tale evitar la levo e faligo dil kurteno en singla akto. Homo apte kostumizita enirez, quale en la marionet-teatraji, por pozar afishi indikanta la loki dil diversa ceni. (Remarkez ke me konvinkesas pri la superioreso, segun "sugestiveso", di afishi vice encenigo. Nula encenigo o konstrukturo povas reprezentar "la Polona armeo marchanta en Ukraina.")

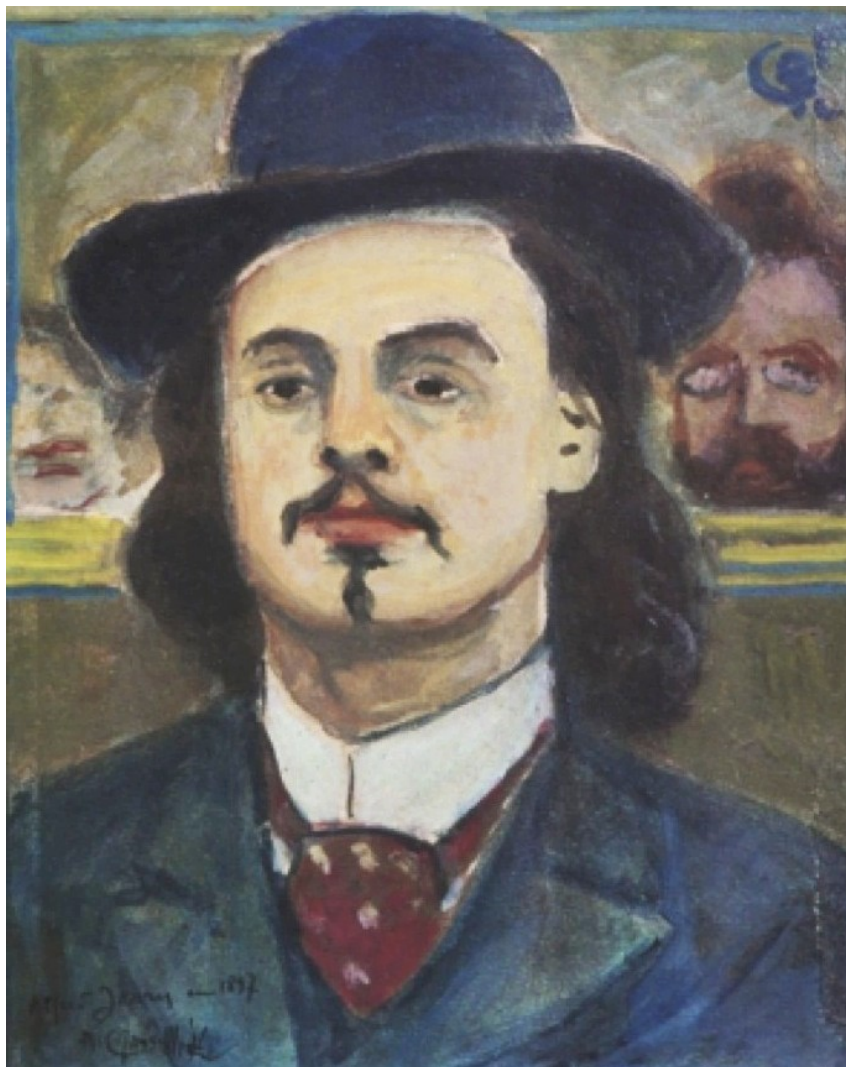
Elimino di turbi, qui esas eroro sur la ceneyo e jenas la mento. Do, un soldato en la revuo-ceno, ed un soldato en la lukto kande Ubu dicas: "Quala amaso de homi, quala fugo", edc.

L'adopto di "achento" o mem plu bone, di specala "voco" por la chefa persono.

Kostumi havanta tam mikra relato a preciza koloro lokal od ad akureso historial kam posibla (por plu bone

sugestar lo eterna); moderna, me preferas, pro ke la satiro esas moderna; e sordida, pro ke talamaniere la dramato semblos mem plu meskina e repugnanta.

Letro, 8 januaro 1896, A. Jarry a Lugné-Poe,
direktisto dil Théâtre de l'Œuvre.

Portreto di Alfred Jarry da Augustin Grass-Mick, 1897.

ULU DICIS AUDEBLE DA ME, ke Jarry esas nia ultima burlesk-autoro. Eroro!... Ni ne mem posedas vorti adequata por deskriptar lua partikulara sorto de vivozeso per qua lirikismo divenas satirala, od ube satiro aganta pri realeso tante totale superiras sua objekto, ke ol tote destruktas ol e pose acensas tante alte ke Poezio ipsa apene povas akompanar ol.... Jarry esis l'ultimo dil sublimes deochanti.

Il y a, Guillaume Apollinaire, ek la prefaco da R. G. de la Serna (Paris: Messein, 1949), p. 176.

IRGAKAZE, pro quo la publiko, qua esas iliterata segun defino, esforcez citaji e kompari? Ol kritikis *Rejulo Ubu* kom vulgara imituro di Shakespeare e Rabelais, pro ke "olua cenigo esas spareme remplasita da afisho" e certena vorto repetas.... Me trovas esar multe plu akurata la komenturo di un de la Poloni en la turbo-ceni, qua dicis luaopinione: "Ol tote similesas Musset, pro ke la cenigo chanjas tante freque."

Me facile povis chanjir *Ubu* por konvenar la gusto dil Paris-publiko per la sequanta chanjeti: l'unesma vorto esez Damno (o Damro), la nedicebla brosilado divenez bela yunino enlitiganta su, l'uniformi dil armeo esez en la stilo dil Unesma Imperio, Ubu ordenizez la Caro, e diversa spozi esez trompata—ma takaze ol esabus plu obcena.

Me intencis, ye la levo dil kurteno, ke la ceneyo afrontez la publiko quale l'exajeranta spegulo en la rakonti da siorino Leprince de Beaumont, en qua la deochiti vidas su havar la korpi di draki, o la korni di bovuli, od irge quo konkordas kun lia partikulara vicio. On ne surprizas, ke la publiko esis aturdita per vidar sua altra desnobla ipso, quon nultempe esabis tote

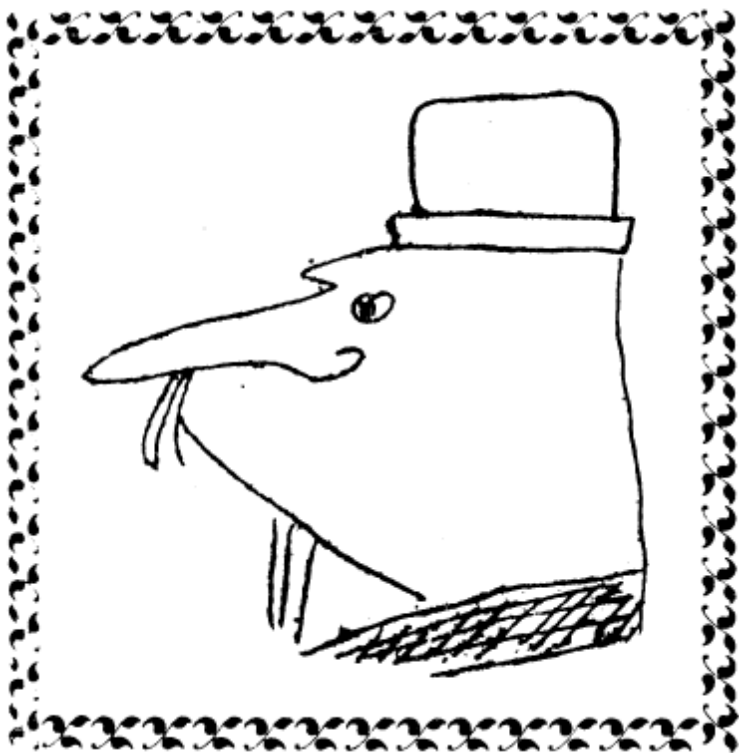
montrata. Ta altra ipso, quale sioro Catulle Mendès bonege dicis, kompozetas “ek eterna homala imbecileso, eterna volupto, eterna gurmandacheso, l’infameso di instinto grandigita til tiraneso; ek la sentimento pri deco, la vertui, la patriotismo e l’ideali partikulara di ti qui jus manjis til pleneso.”

Ek *Teatro-questioni*, Alfred Jarry

ME IRAS al unesma pleo di *Ubu Roi* da Alfred Jarry.... La spektantaro agitas sua pugni l’una ye l’altra, e [mea amiko] susuras a me, “Ofte esas dueli pos ta plei,” e lu explikas a me to quo eventas sur la ceneyo. L’aktori similesez pupei, ludili, marioneti, e nun li omna saltetas quale ligna rani, e me ipsa vidas, ke la chefa persono, qua esas ula sorto de rejulo, portas kom Ceptro brosililo di ta sorto quan on uzas por netigar latrini. Opinionante ke ni devas subtenar la maxim anmoza partiso, ni klamis por la teatrajo, ma tanokte che Hotelo Corneille me esas tre trista, nam komedio, objektiveso, itere montrabis sua kreskanta povo. Me dicas, “Pos Stéphane Mallarmé, pos Paul Verlaine, pos Gustave Moreau, pos Puvis de Chavannes, pos nia propra versi, pos omna nia subtila kolori e nervoza ritmi, pos la feble mixita nuanci di Conder, quo plusa esas posibla? Pos ni, la Sovaja Deo.

L’Autobiografii di W.B. Yeats (Garden City, N.Y.: Doubleday, 1958), pp. 233-34.

ESAR STRANJA! YEN MEA SKOPO!
—ALFRED JARRY

Altra portreto di sioro Ubu